

Městská
část
Praha 10

SPOJENÍ ŠPIČKOVÉ KULTURY A LOKÁLNÍHO DĚNÍ OSVĚŽUJE

Rozhovor s ředitelem Vzletu Petrem Prokopem o stoletém výročí někdejšího sokolského biografu, o hledání nové kulturní náplně a o soužití s Vršovičáky.

Jindřich Waldes

HLEDEJTE WALDESŮV DIAMANT VE STARÝCH VRŠOVIČÍCH!

Připravili jsme pro vás rodinnou hru, která připomíná věhlasného podnikatele, sběratele a mecenáše umění a sportu. Vydejte se s námi v jeho stopách za dobrodružstvím!

PRAHA 10

OFICIÁLNÍ MĚSÍČNÍK MĚSTSKÉ ČÁSTI | LISTOPAD 2021 | ZDARMA | WWW.PRAHA10.CZ

ZDRAVÍ POD JEDNOU STŘECHOU

O POLIKLINICE NA STR. 4-5

STRATEGIE TOUR V MALEŠICÍCH

STRATEGIE PRO
DESÍTKU

místní Agenda 21

Radnice pokračuje v setkávání s občany, neboť chce znát jejich názory na připravované projekty v daném území. Na přelomu léta a podzimu jsme věnovali zvýšenou pozornost Malešicím. U autobusové zastávky Plaňanská měl v průběhu září stanoviště tzv. informační kontejner a do konce října si zájemci

mohli projít stezku, na které se dozvěděli podrobnosti o záměrech týkajících se Malešic. „Pořádali jsme i komentované vycházky, na kterých jsme občanům odpovídali na dotazy a diskutovali s nimi nad projekty s příslušnými experty. Asi největší zájem vzbudila debata se zástupci Dopravního podniku a Institutu

plánování a rozvoje hl. m. Prahy nad tématem zavedení tramvajové trati do Počernické ulice,“ shrnuje starostka Renata Chmelová. Z dalších projektů, které ovlivní život zdejší čtvrti, byla představena například výstavba nové vlakové zastávky u Depa Hostivař, proměna Malešicko-hostivařské průmyslové oblasti, vybudování Jarovské třídy nebo revitalizace místního historického centra.

Do informačního kontejneru, který byl v provozu od pondělí do čtvrtka v odpoledních hodinách, přišlo s různými dotazy více než 1000 návštěvníků. Díky tomuto ohlasu a na základě dalších požadavků radnice opět zprovoznila informační kancelář v Bytovém domě Malešice (Počernická 64), která má otevřeno vždy v pondělí a ve středu od 8.00 do 17.30 hod. Můžete se tady zeptat na vše, co vás v souvislosti s městskou částí zajímá, nebo třeba využít služeb Czech Pointu. V následujícím roce bychom s informačním kontejnerem Prahy 10 rádi zaparkovali vždy na měsíc zase u vás ve Strašnicích, Vršovicích a Záběhlicích. Těšíme se na setkání!

DESÍTKOVÉ FÓRUM VE VZLETU

V krásném sále vršovického Vzletu proběhlo na konci října veřejné setkání „Akční plán v akci“. Zúčastnilo se ho skoro

100 občanů, expertů a místních zastupitelů a úředníků. Radnice chtěla tímto způsobem veřejnosti představit projekty zařazené do Akčního plánu Prahy 10 pro rok 2022. Návrh příštího rozpočtu počítá s realizací 120 větších i menších záměrů, z toho je skoro 40 investičních.

Veřejné setkání provázela velice příjemná a tvůrčí atmosféra. O projektech se diskutovalo u pěti tematicky zaměřených stolů a přítomní mohli v rámci hlasování projevit svou přízeň jednotlivým návrhům. Občané, kteří do Akčního plánu poslali svoje vlastní náměty, je mohli na místě představit. Pro příští rok bylo touto cestou vybráno k provedení pět námětů. Podrobnější informace o jednotlivých diskutovaných projektech najdete na stránkách <https://strategieprodesitku.cz/>.

— Iva Hájková,
oddělení strategického rozvoje a participace

VELETRH PLNÝ ZDRAVÍ

Historicky první veletrh „Zdravá Praha 10“ splnil očekávání, s nimiž ho radnice městské části uspořádala. Osvětové akce se v půlce října zúčastnilo více než dvacet profesních organizací, které se představily stovkám návštěvníků nejen u svých stánků, ale také v rámci doprovodného programu. Veletrh byl vrcholnou akcí stejnojmenné kampaně Desítka, která probíhala v uplynulých dvou měsících.

Veletrh Zdravá Praha 10 se uskutečnil na veřejném prostranství před Nákupním centrem Eden. Organizátoři z vršovické

radnice ho pojali stejně komplexně jako celou svou kampaň, kterou si můžete připomenout například na facebooku pod hashtagem #zdravapraha10. Zaměřovala se zejména na prevenci onemocnění, první pomoc, zdravý pohyb, kvalitní stravu a zdravou mysl, tedy psychohygienu. Hlavní poselství nesly informačně-osvětové materiály, které radnice zpracovala ve spolupráci s odborníky na jednotlivé oblasti. A právě zástupce celé řady expertních organizací, které s kampaní pomáhaly, mohli poznat i návštěvníci veletrhu.

„Městská část nemá obecně velkou možnost ovlivňovat oblast zdravotnictví. Přesto jsme se rozhodli uspořádat tento veletrh jako takový malý pokus, jak lze populárně-naučnou formou přispět do osvěty v oblasti prevence a řešení tělesných i duševních potíží,“ vysvětluje radní pro sociální oblast, zdravotnictví a bezpečnost Michal Kočí. Zájem o předváděné zdravotnické aktivity byl solidní, v průběhu velmi chladného dne se na veletrhu zastavilo odhadem 500–700 kolemjdoucích. Velkou pozornost poutalo velké vozidlo záchrany s názvem Fénix, zaujaly ukázky canisterapie či speciální brýle simulující stavy s určitým promile alkoholu v krvi. Hodně lidí si nechávalo radit v otázkách kvalitního stravování a diet,

stranou nezůstávala ani prevence v oblasti bezpečnosti. „Potěšilo mě, že přímo na místě se přihlásilo jedenáct lidí, kteří se chtějí stát dárci kostní dřeně,“ zmínil Michal Kočí aktivitu neziskové organizace Alma Mater a dodal, že rovněž zájem o oblast psychického zdraví, na které neblaze působí celosvětová pandemie covidu-19, předčil jeho očekávání.

Praha 10 chtěla prostřednictvím veletrhu i celé osvětové kampaně nabídnout občanům „na jednom místě“ souhrn užitečných rad a tipů týkajících se zdravého životního stylu. Sledovala ale také další ambiciózní cíl – posílení vzájemného propojování jednotlivých aktérů, kteří se na akcích radnice podíleli, a jejich spolupráce se samotnou městskou částí. „Zdravou Prahu 10 beru v tomto smyslu jako náš první větší počín, na který budeme dál navazovat,“ uzavírá radní Kočí.

VÁŽENÍ A MILÍ SOUSEDÉ,

klíčovým slovem, které máme na paměti při správě naší městské části, je otevřenost. Informace o veřejném dění a změnách ve veřejném prostoru se na Desítce nikdy dříve neobjevovaly v takové míře a tak blízko veřejnosti. Poté, co naše zastupitelstvo vloni schválilo Strategický plán udržitelného rozvoje (SPUR) pro léta 2020–2030, jsme se zaměřili na to, abychom vám na veřejných setkáních přiblížili plány v jednotlivých čtvrtích a diskutovali s vámi o nich.

Víme, že územní plánování je složitý proces, proto se vám ho snažíme maximálně zpřehlednit. Vytvořili jsme slovníček pojmů a na webových stránkách strategieprodesitku.cz nově najdete, přímo v mapě, přehled aktuálních nejvýznamnějších změn územního plánu a stavebních záměrů v jednotlivých částech Desítky. V tomto volebním období jsme se dosud věnovali asi čtyřem desítkám změn, což je s ohledem na končící územní plán skutečně velký počet. Řada změn ještě dobíhá, my je pečlivě hlídáme a ty rozumné mají na doporučení odborníků naši podporu.

Jsmo otevřeni vašim názorům a námětům. Každý rok má svůj akční plán konkrétních projektů, kterými naplníme SPUR, ten pro rok 2022 bude poprvé obsahovat i nápady přímo

od vás. Vyzvali jsme vás, abyste nám je posílali, a sešlo se nám neuvěřitelných 112 podnětů. Děkuji vám!

Otevřenost se projevuje i v oblasti sociální a zdravotní. Zrekonstruovali jsme a slavnostně otevřeli polikliniku 21. století v Malešicích a velký důraz klademe i na informovanost. Proto v říjnu proběhl premiérový veletrh Zdravá Praha 10, který byl součástí stejnojmenné kampaně. Dva měsíce – září a říjen – jsme vám na sociálních sítích dávali rady a tipy týkající se péče o zdraví a zdravého životního stylu. Na tvorbě materiálů se podíleli odborníci a já věřím, že naše spolupráce bude pokračovat i nadále. Je velmi důležitá zvláště v současné situaci, kdy se opět zhoršuje epidemie!

Za naši povinnost beru citlivý, empatický a individuální přístup k těm z vás, kteří se ocitli v problémech. Pro lidi v bytové nouzi u nás funguje tzv. kontaktní centrum, kde jim na jednom místě zodpovíme všechny důležité dotazy nebo je odkážeme na kolegy, kterým jim mohou pomoci. Městské byty přidělujeme podle spravedlivého klíče tak, aby je získali ti opravdu potřební.

Přes to všechno se bohužel stává, že se někteří občané ocitnou v dluhové pasti, z které je velmi těžký návrat zpět, do „normálního života“. Pokud k nim patříte, speciálně vás upozorňuji na celostátní aktivitu „Milostivé léto“, která probíhá až do 28. ledna. Umožňuje vám, pokud splňujete dané podmínky, požádat o odpuštění všemožných úroků – stačí jen zaplatit jistinu, tedy původní dluh. Podrobnosti vám sdělí například na helpline Člověka v tísní (770 600 800).

Přeji vám pevné zdraví a otevřenou mysl.

Vaše starostka
Renata Chmelová

Praha 10 / oficiální měsíčník městské části

Periodický tisk územního samosprávného celku

Městská
část
Praha 10

LISTOPAD
2021

Vydavatel Městská část Praha 10, Vršovická 1429/68, 101 38 Praha 10, IČ: 00063941

Registrace MK ČR E 11142

Redakce Marcel Pencák, tel.: 267 093 326, e-mail: redakce@praha10.cz

Redakční rada předsednictvo: Jiří Komrška, Pavel Mareš, Lukáš Tyl, členové: Zuzana Freitas Lopesová, David Kašpar, Denisa Řezníčková

Náklad 75 000 výtisků / **Tisk** Z + M Logistics, spol. s r.o.

Distribuce Česká pošta, s.p. (kontakt při problémech s doručením měsíčníku do vaší poštovní schránky: Jitka Parbusová, e-mail: jitka.parbusova@praha10.cz)

Inzerce Eliška Čepová, e-mail: inzerce@praha10.cz,

ceník a objednávka na www.praha10.cz/mesicnikpraha10

Vyšlo v Praze 5. listopadu 2021 / **Uzávěrka** příštího čísla 15. listopadu 2021 / **Vychází** 11x ročně

Texty neoznačené jménem autora jsou redakčním dílem. Veškeré náměty, připomínky či nabídky na spolupráci posílejte na výše uvedenou adresu redakce měsíčníku Praha 10.

2 VELETRH ZDRAVÁ PRAHA 10

4 MALEŠICKÁ POLIKLINIKA

6 POLITICKÉ FÓRUM

8 MOJE STOPA VE ŠKOLE

9 ROZSVĚCOVÁNÍ VÁNOČNÍCH STROMŮ

10 ROZHOVOR S PETREM PROKOPEM

12 VZLET – STO LET!

13 KULTURNÍ SERVIS

17 FOTOGRAFICKÁ KOLÁŽ

18 SLOVO K SRDCI

FOTO: ALENA BOCHŇÁKOVÁ

19 JAK SE PODNIKÁ NA DESÍTCE

20 KDYŽ ULICE PROMLUVÍ

20 VZPOMÍNKA NA HANU FRÝDLOVOU

21 SBĚR TRÍDĚNÝCH OLEJŮ

21 POŘÍZENÍ DOMÁCÍCH KOMPOSTÉRŮ

23 DESÍTKOVÁ KŘÍŽOVKA

„RUMUNSKÁ POLIKLINIKA“

O vybudování polikliniky v Malešicích se začalo uvažovat již na sklonku šedesátých let, kdy se předpokládalo rychlé tempo rozvoje zdejšího sídliště. Záměr výstavby však byl schválen teprve v roce 1973 a o čtyři roky později bylo dokončeno projektování. Při otevření nového zdravotnického zařízení v listopadu 1982 už v jeho okolí žilo přes 30 tisíc obyvatel. Možná vás překvapí, že stavba nesla výrazný podpis zahraničních dodavatelů.

Jednalo se totiž o spolupráci v rámci tehdejší organizace RVHP (Rada vzájemné hospodářské pomoci), která sdružovala státy ze sféry

trpělo v dodavatelsko-odběratelských vztazích. Na využití zastaralého ocelového skeletu si opakovaně stěžoval také hlavní projektant polikliniky, architekt Josef Janský, který v závěrečné technické zprávě z roku 1977 uvedl: „... projekce byla několikrát přerušena a odložena, tak se stalo, že původní předpoklady konstrukční, dispoziční i provozní byly již dávno překonány.

STAVENIŠTĚ V ROCE 1980

PŮVODNÍ PODOBA POLIKLINIKY V ROCE 1985

sovětského vlivu. Československý podnik zahraničního obchodu Strojexport v tomto případě domluvil dodání stavby se svým rumunským protějškem ARCOM. Partneři ze „spřátelené země“ měli původně postavit celý areál sami na klíč podle českého projektu, ale nakonec byly některé části díla ze smlouvy vyjmuty a prováděly je domácí podniky. Týkalo se to například opláštění budovy hnědočervenými boletickými panely, ale hlavní problém spočíval jinde. Rumuni měli pochybnosti o použití ocelové konstrukce, která byla pro hlavní objekt vyrobena v Sokolovských strojírnách už v letech 1969–1971. Kvůli průtahům v přípravách stavby potom musela být dlouhá léta uskladněna a nákladně udržována. Kontrolní expertiza údajně odhalila jen povrchovou korozi a prokázala, že nosné prvky nejsou oslabené, ale montáž stejně museli provést inženýři a dělníci pražské Konstruktivy.

Nešlo přitom o žádnou malichernost, mezinárodní lapálie spíše názorně dokresluje fungování socialistického stavebnictví a problémy, kterými

Přesto se vychází z předpokladu použití vyrobené konstrukce, která je již morálně zastaralá a nevyhovuje požadavkům, jež jsou dnes na výstavbu, zařízení a provoz zdravotnického objektu kladeny. Jsou to zejména otázky instalací, stavební akustiky, protipožární ochrany a variability objektů, které je nutno řešit při této technologii jen nouzově, pracně a neekonomicky.“

Nářky nepomohly – investor, kterým byla Výstavba účelových staveb, se přidržel původního plánu. Na projekt získal v květnu 1978 stavební povolení a v říjnu 1979 se poprvé koplo do země. Náklady na pořízení třípodlažního komplexu se dvěma atrií dosáhly částky 173 milionů Kč. Po kolaudaci stavby nabídla poliklinika místním obyvatelům více než 40 lékařských ordinací, kam přišla více než stovka zdravotníků ze zrušených pracovišť roztroušených po okolí, a dalších 60 jich bylo přijato. Způsob, jakým bylo malešické zařízení budováno, nakonec znamenal, že příští rok při oslavě svých čtyřicátin bude mít za sebou už i kompletní rekonstrukci...

ZDRAVÍ POD JEDNOU STŘECHOU

V minulém čísle jsme vás informovali, že malešická poliklinika, která patří městské části Praha 10, byla po náročné rekonstrukci slavnostně navráćena do plného provozu. Všichni lékaři, lékárníci, sestry a další zaměstnanci již poskytují občanům široký zdravotnický servis v opravených prostorech. V tomto vydání se na činnost zařízení, které je nesmírně důležité z hlediska poskytování péče občanům z širokého okolí, podíváme trochu podrobněji.

VSTUPNÍ HALU ZDOBÍ MOZAIKA OD MAGDALENY CUBROVÉ

ZELENÉ ATRIUM JE NAOPAK TROCHU SKRYTÉ

Objekt polikliniky v Malešicích se začal stavět na sklonku sedmdesátých let, kdy bylo rozhodnuto o sdružení místních zdravotnických služeb pod jednu střechu. Použité technologie a materiály však zapříčinily, že budova neměla příliš dlouhou perspektivu životnosti. Už po čtyřiceti letech proto musela podstoupit rozsáhlou rekonstrukci za více než 310 milionů korun, při níž dostala zcela nové venkovní opláštění a kompletně modernizované interiéry. Objekt byl vybaven novými rozvody a přebudováno bylo i technické zázemí. Zcela zásadním počinem bylo odstranění veškerého azbestu, který se dříve používal jako protipožární ochrana v obkladech stěn.

Veškerou péči na poliklinice zajišťuje skupina EUC, zkušený hráč v oblasti zdravotnictví, který provozuje ještě tři kliniky v jiných pražských čtvrtích a dalších třináct ve městech po celé zemi. Společnost přispěla k rekonstrukci objektu dalšími téměř 70 miliony korun nad rámec investice městské části, které byly použity na speciální stavební úpravy a doplnění vnitřního vybavení.

Široká nabídka služeb

V Malešicích mají nyní občané k dispozici lékaře z širokého okruhu medicínských oborů – celkem je zde zastoupeno 24 odborností v 51 ordinacích. V tomto rozsahu není divu, že poliklinika provede během roku přibližně 200 000 ošetření. Jak uvádí její ředitel Vojtěch Řečtáček, heslem jeho společnosti je „Zdraví na dosah“. I tady se podařilo až na několik málo výjimek sestavit komplexní nabídku soustředěnou na jednom místě tak, aby pacienti nemuseli s různými diagnózami cestovat za dalšími specialisty po celé Praze 10. Klinika si zmapovala potřeby místních obyvatel, aby co nejlépe doplnila spektrum poskytovaných služeb. Z výsledků průzkumu vychází, že zde zatím postrádají především diabetologa, neurologa a gastroenterologa, které usilovně shánějí. Pro případné nově příchozí odborníky jsou zde připraveny volné prostory, které je možné upravit na míru.

Klinika má samozřejmě také vlastní radio-diagnostické oddělení a odběrové místo laboratoří. V rámci plicní ambulance zde vzniklo centrum postcovidové péče, nabízející nejrychlejší vyšetření pacientům, kteří tuto nemoc prodělali. Pro stanovení co nejlepší péče tu kladou důraz také na odhalování psychických příčin dýchacích obtíží. Ve spolupráci s městskou částí zde bylo zřízeno jedno z prvních očkovacích míst, které mohou zájemci i nadále využívat. Dohoda s radnicí stála také za zachováním pohotovostní lékárny s nonstop

LÉKÁRNA S NEPŘETRŽITÝM PROVOZEM

provozem, na jejíž fungování jsou občané dlouhodobě zvyklí. V protějším novostavbě navíc zůstává nadále otevřena lékárna, která byla původně zřízena při rekonstrukci jako provizorní náhrada tradiční provozovny. Nyní se zaměřuje na prodej doplňků stravy a léčebné kosmetiky, najdete tu i široký sortiment zdravotnických pomůcek.

Vyšetření na dálku

Novinkou, na kterou vedení kliniky hodně sází, je tzv. distanční péče. Impulzem pro její rozvoj byla samozřejmě koronavirová situace, ale nepochybně je také projevem modernizace současného zdravotnictví. Klinika nabízí propojení s praktickým lékařem prostřednictvím online chatu nebo videohovoru, kdy pacient může konzultovat své obtíže z pohodlí domova. Po vyplnění krátkého dotazníku, v němž popíšete svoje obtíže, vás klinika spojí s praktickým lékařem. Ten vás na dálku vyšetří a doporučí další postup včetně případného doporučení ke specialistovi. Také léky si lze objednat online. Službu si mohou vyzkoušet zejména ti, kteří v dnešní době nechtějí dlouze vysedávat u doktora v čekárně.

Pokud jste však příznivci klasického postupu, určitě neváhejte přijít do malešické polikliniky.

Návštěva lékaře bývá pro pacienty málokdy příjemným zážitkem, ale v případě zařízení přijdete při zdravotních obtížích na známé místo, kde už jste během života určitě několikrát byli. Možná vás překvapí, jak úžasně prokouklo, zesvětlalo nebo jak snadno se tu pomocí nového značení zorientujete, ale to nejdůležitější se nezměnilo – pokaždé vám bude poskytnuta odborná zdravotní péče na vysoké úrovni a zdravotnický personál k vám bude přistupovat citlivě a s pochopením.

A léčí tu i ducha! Rekonstrukce totiž přinesla nečekaný umělecký objev v podobě odhalení skleněné mozaiky s názvem „Růst – příroda“. Toto dílo od akademické malířky Magdaleny Cubrové bylo od devadesátých let ukryté za sádkartonovou předstěnou v prostorách někdejší jídelny, a to kvůli údajné náročnosti údržby. Nyní už se rozměrná mozaiková kompozice, inspirovaná přírodou, krásně vyjímá na stěně poblíž hlavního vstupu, tak si ji nezapomeňte prohlédnout!

POLIKLINIKA – KONTAKTY

EUC Klinika Praha a.s.
Plaňanská 573/1
108 00 Praha 10 – Malešice
e-mail: malesice.praha@eucklinika.cz

Provozní doba recepcce:
po–pá 7.00–18.00 hod.
tel.: 296 506 100

ODDĚLENÍ LÉKAŘSKÉ PÉČE

Alergologie a imunologie	Oční oddělení
Cévní	ORL
Dermatovenerologie	Ortodoncie
Gynekologie	Ortopedie
Foniatrie	Pediatricie
Fyzioterapie	Plicní
Chirurgie	Praktické lékařství
Interna	Psychiatrie
Kardiologie	Psychologie
Logopedie	Rentgen, sonografie
Neurologie	Stomatologie

Od Ruské kolem Šalounovy vily se dá projít na Vinohrady. Schodištěm mezi Bezručovými sady a sady Bratří Čapků prochází hranice mezi MČ Praha 2 a 10. Nebo spíše území nikoho? Vájejí se zde převrácené lavičky a židle v křoví, schodiště připomíná smetiště (mj. lékařské výměnné listy staré přes 65 let). V Hradešinské ulici přitom TSK rekonstruuje chodníky a vozovku, před velvyslanectvím Lotyšska se prostor kultivuje.

O číslo popisné dále se nachází historicky cenná Kolbenova vila – stav: rozpadající se zídka, u branky psi exkrementy a v popelnici na zahradě kancelářská židle, která patří do VOK nebo do sběrného dvora. Jedinou připomínkou Emila Kolbena je pamětní tabule umístěná v roce 2014, kdy MČ vilu zakoupila. Interpeloval jsem ke stavu vily RMČ v červnu 2019 a dubnu 2021. Zaznělo (viz stenozápisy), že jde o „koaliční srdeční záležitost“, poté vyřýbavé stanovisko ohledně patové situace s podnájmem.

Za dva roky si připomeneme výročí 80 let od úmrtí našeho slavného průmyslníka v Terezíně. Snad se vila dočká místo pouhých proklamací i oživení a památník bude uveden do důstojného stavu.

— Ing. Zdeněk Vávra, Ph.D.

zastupitel, Starostové pro Prahu-Zelená pro 10

Bydlení je důležité! Už přes dva roky jsou obecní byty Prahy 10 poskytovány podle nových zásad. Díky těmto pravidlům se nám daří poskytovat bydlení za rozumnou cenu potřebným občanům. Velmi často jde o startovací byty pro mladé, kteří si hledají své první bydlení, nebo o ústupové bydlení pro důchodce, kteří ovdoví. Opomenout nelze ani rodiny s dětmi v bytové nouzi.

U sociálně slabších rodin městská část poskytuje potřebnou pomoc a spolupráci při zabydlování. Takto se nám podařilo snížit počet dětí na ubytovnách o třetinu a poskytnout jim důstojné podmínky pro dospívání a studium. Pokud někteří nájemníci dělají problémy nebo neplatí nájem, radnice před tím nezavírá oči a situaci aktivně řeší. Takové případy existují, ale je jich naštěstí minimum.

V neposlední řadě poskytujeme na základě doporučení zaměstnavatelů byty „v zájmu obce“ – pro učitele, policisty nebo sestřičky, kteří na Praze 10 působí. Poslední část bytů pronajímáme zájemcům na základě vysoutěžených cen nájmu. Desítka má přes tři tisíce obecních bytů a jsme rádi, že slouží těm, kteří je skutečně potřebují.

— Mgr. Adam Šilar

zastupitel, VLASTA

Vážení občané, máme důvod k pochybnostem o transparentnosti hospodaření vedení radnice. Kontrola MHMP našla pochybení, starostka Chmelová mlčí.

Ještě ani nezačala předražená rekonstrukce radnice a kontrola poukázala na nesrovnalosti v hospodaření. Radnice proplatila fakturu převyšující 16 milionů Kč, a to 21 dnů před splatností, ačkoliv bylo zřejmé, že zakázka nebyla dodána bez závad.

Společnost CASUA předala elektronicky „Zpracování projektové dokumentace pro akci Rekonstrukce radnice MČ Praha 10“ a stejný den i fakturu, která byla do týdne proplacena přesto, že dokumentace neobsahovala všechny součásti.

K nestandardnímu postupu kontrola MHMP uvádí: „V uvedeném případě neproběhla řádně předběžná kontrola při řízení výdajů, byl vydán pokyn k proplacení faktury, ačkoliv nebylo předáno dílo v souladu s podmínkami SOD. Vnitřní kontrolní systém nebyl v uvedeném případě funkční.“

Mou povinností opoziční zastupitelky je vládnoucí koalici kontrolovat, a tak předkládám veřejnosti další důkazy o postupech, které jsou v rozporu s právními předpisy a obecnými zájmy. A ptám se, co dalšího starostka tají?

— JUDr. Radmila Kleslová

zastupitelka, ANO 2011

V sociální oblasti průběžně reagujeme na poznatky z praxe. I proto jsme upravili Pravidla pro přidělování bytů zvláštního určení v Domě spokojeného žití (DSŽ) v Sámově ulici. Tyto byty jsou určeny pro bydlení seniorů a osob se zdravotním postižením, kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením z důvodu věku, nemoci či nesoběstačnosti v základních životních úkonech, a proto potřebují pomoc druhé osoby. Dříve nesměl být žadatel o byt v době podání žádosti vlastníkem nemovitosti určené k trvalému bydlení.

Nově o byt v DSŽ mohou žádat i ti, kteří při podání žádosti mají byt v osobním vlastnictví, který je s ohledem na jejich potřeby, věk, zdravotní stav či situaci nevyhovující. Žadatel před podpisem nájemní smlouvy v DSŽ dostane po doporučujícím rozhodnutí Rady MČ Praha 10 o přidělení bytu v DSŽ časový prostor k doložení, že již vlastníkem nemovitosti určené k bydlení není. Má však již jistotu přidělení bytu v DSŽ, čímž odpadá obava ze ztráty „střechy nad hlavou“. Více na: www.csop10.cz.

Tímto krokem plníme další bod desítkového pirátského programu o poskytování dostupného a sociálního bydlení osobám zdravotně či sociálně znevýhodněným.

— Mgr. Michal Kočí

radní, Piráti

Malešice mají novou polikliniku. Bez vize a odvahy to nešlo. Na rekonstrukci budovy polikliniky v Plaňanské ulici si historicky vylámala zuby řada politiků. K tomu, aby se budova změnila v moderní zařízení, byly potřeba dvě hlavní věci – odvaha připravit kvalitní opravu a vůle ji dokončit.

Odvahu připravit smysluplnou etapizovanou rekonstrukci bez omezení lékařské péče měla TOP 09, v letech 2016–2018 ve vedení města. Místostarosta Tomáš Pek spolu s dalšími zastupiteli prosadili a připravili plán oprav i jejich kofinancování nájemcem. Nutno říci, že to bylo v době, kdy zaznívaly politické hlasy pro zrušení polikliniky a přesun péče jinam.

Rekonstrukce se v roce 2018 rozjela. Pak přišly volby a změna vedení, ale obnova už nemohla nepokračovat. Nové vedení muselo naše plány dotáhnout. Teď mají obyvatelé Malešic polikliniku nejen zachovanou, ale také opravenou.

Naším nástupcům děkujeme za dokončení. Mrzí nás, že další velké akce, které se za nás nestačily připravit do finální realizační fáze, např. rekonstrukce radnice či secesní školy, se za ty tři roky nepodařilo dnešní koalici zahájit.

— Mgr. Ondřej Počarovský

zatupitel, TOP 09

V každé budově jsou schody. V naší ZŠ U Vršovického nádraží mají ale schody motivační. Přes prázdniny si je polepili motivačními větami zaměřenými na rozvoj osobnosti a podporu demokratických principů. Jdete tedy nejen po schodech, ale procházíte „schodištěm citátů“, pojednávajících o tom, že každý člověk má talent, jen je třeba ho objevit, nebo že cesta bez překážek většinou nikam nevede. Každý si tak může najít svůj citát a cestou po schodech o něm přemýšlet.

Aktivita naší vršovické školy vzbudila obrovský ohlas. Na Facebooku zaznamenal příspěvek tisíce „lajků“ a bezmála 1500 osob ho sdílelo. Je to důkaz, že jakmile najdete zajímavé a kreativní řešení, dokážete vzbudit zájem nejen žáků samotných, ale i okolí. Souvisí to i s tím, jak si představujeme v naší Praze 10 školy a vzdělávání. Pozitivní motivace dětí je jednou z priorit Koncepce rozvoje školství městské části Praha 10 na léta 2020–2025. Rozvoj schopností dětí a podpora jejich vztahu k místu, kde žijí, je nezbytná pro jejich úspěšnou životní dráhu. A týká se to nejen dětí. Projděte se po těch schodech i Vy – určitě si svůj citát vyberete!

— Mgr. A. David Kašpar

místostarosta, VLASTA

Vážení přátelé, rád bych tento prostor využil k upřímnému poděkování všem, kteří se podíleli na úspěchu koalice SPOLU v uplynulých volbách.

Jsou to v první řadě voliči, kteří jednoznačně vyjádřili svoji vůli ke změně stávajícího stylu politiky. Bylo skvělé vidět tolik pozitivní odezvy, jaké se nám při kampani v ulicích dostávalo. A ještě lepší je, že tato pozitivní odezva se výrazně projevila i v konečných výsledcích voleb. Máme z toho ohromnou radost, to mi věřte.

Díky patří také našim kolegům z koalice SPOLU, tedy KDU-ČSL a TOP 09, se kterými jsme i zde na Praze 10 během kampaně velmi blízce, a jak se později ukázalo, tak také úspěšně spolupracovali. Voliči zjevně ocenili schopnost našich stran hledat to, co nás spojuje, namísto toho, co nás rozděluje.

Chci Vás ujistit, že výsledky bereme s velkou pokorou. A že uděláme vše pro to, aby i ti, kdo nás tentokrát nevolili, neměli pocit, že nyní zůstanou na ocet. Jen tak můžeme dosáhnout toho, že i pro tyto voliče budeme respektovanou silou, jejíž podporu budou moci zvážit třeba v budoucnu.

Věřím, že tato země udělala správný krok!

— Ing. arch. Martin Valovič
místostarosta, ODS

Po třech letech vlády současné koalice nemá radnice peníze na realizaci rekonstrukce, nemá vybrány náhradní prostory pro stěhování úředníků a neumí vyčíslit náklady na pronájem prostor. A přesto na moji otázku, položenou na posledním ZMČ, jaké jsou dosavadní náklady spojené s přípravou rekonstrukce radnice, odpověděl místostarosta za ODS, že již bylo z městské kasy proplaceno více než 60 milionů korun.

V této částce 60 mil. jsou také započítány již vyplacené právní služby spřátelené právní kanceláře Kruták & Partners s textem „náhradní prostory pro ÚMČ Praha 10 v částce 387 957 Kč“.

JUDr. Kleslová se již v červnu na ZMČ dotazovala na stav a realizaci vyhlášeného výběrového řízení stěhování radnice a na částky, které byly v této souvislosti zaplacený. Dosud bez konkrétní odpovědi.

Za co tedy dostala zaplacenou advokátní kancelář Kruták & Partners a jaké ostatní právní služby si fakturuje? Jedná vedení radnice s péčí řádného hospodáře a do jakých prostor se úředníci budou stěhovat?

A nakonec otázka pro občany Prahy 10 zcela zásadní. Kolik to všechno bude stát?

— Ing. Romana Šímová, MBA
zastupitelka, ANO 2011

Quo vadis, rekonstrukce radnice? Zpoždění a nedostatky v přípravě rekonstrukce radnice pod taktovkou ODS, koalice Vlasta a Pirátů neberou konce a je víc než jasné, že toto zpoždění znamená i významné zdražení – jak rekonstrukce, tak marného udržování objektu v podmíněném chodu před rekonstrukcí.

Skoro mi připadá, jako kdyby současná radnice chtěla odložit rozhodnutí až po komunálních volbách – neumí začít (nemá na to peníze), a přesto se bojí od projektu upustit a hledat jiné řešení. Je těžké přiznat, že to s projektem přepálila, a opravdu redukovat požadavky (za další peníze projektantovi, při rostoucí inflaci). Heslo Stop miliardové radnici se stává její noční můrou. Opozice byla dávno vyhnána z poradních expertních skupin. Přesto jsme se pokusili vždy včas koalici varovat, že její záměry a kvalitativní standardy jsou dražší, než si můžeme dovolit a ufinancovat.

Nedostáváme relevantní informace, příslušný místostarosta nám otevřeně lže, když tvrdí, že nový časový harmonogram nemá. Něco jiného tvrdí SFŽP, kde žádá o další odklad kompletnosti žádosti. Pokračování příště...

— Ing. Tomáš Pek, S.E.
zastupitel, TOP 09

PLACENÁ INZERCE – P10/11/21/DKP/1148

VRŠOVICKÁ ZDRAVOTNÍ KLINIKA VAŠEHO ZDRAVÍ

LŮŽKOVÁ REHABILITAČNÍ PÉČE

Náš tým specializovaných lékařů a fyzioterapeutů, včetně ergoterapeuta a protetika, přizpůsobí péči vašim individuálním potřebám.

WWW.VZAS.CZ

NÁPADY PRO ŠKOLY

V minulém měsíci byl zahájen pilotní ročník projektu „Moje stopa ve škole“. Žáci z osmi přihlášených základních škol a z jedné střední školy mohou předkládat návrhy na zvelebení prostředí, v němž se učí, nebo vymyslet nějakou zajímavou aktivitu pro své spolužáky. O vítězích rozhodnou v elektronickém hlasování sami školáci.

V naší městské části máme participativní rozpočet známý pod označením „Moje stopa“. Již čtyřikrát se mohli místní občané do tohoto projektu zapojit se svými nápady na vylepšení svého okolí. Tentokrát se radnice rozhodla, že prověřený koncept využije ve školách, které byly velmi citelně zasažené koronavirovou pandemií. „Myslím, že to nejlepší, co můžeme nyní udělat, je motivovat žáky k aktivnímu přístupu a ke vzájemné spolupráci. Při vymýšlení projektů si sami přijdou na to, že škola není jen objekt, ale velmi důležitá instituce, a že se na jejím rozvoji mohou sami podílet. Zároveň si na vlastní kůži vyzkouší, jak pro svůj nápad nadchnout své spolužáky,“ popisuje místostarosta pro školství David Kašpar.

Kreativně se meze takřka nekladou, školáci mohou přijít jak s tím, že chtějí něco koupit, zřídit nebo vybudovat, tak s návrhem na zajímavou aktivitu. Žáci všech zapojených škol mají k dispozici svého koordinátora z řad učitelů, který jim poradí a pomůže s přípravou a zároveň funguje jako kontaktní osoba pro městskou část. Na základě hlasování samotných žáků pak každá škola jeden nebo několik projektů uskuteční. Praha 10 vybrané nápady v každé škole podpoří částkou 35 000 korun.

Zapojené školy: ZŠ Břečťanová / ZŠ Jakutská / ZŠ Karla Čapka / ZŠ Brigádníků / ZŠ Vladivostocká / ZŠ Švehlova / ZŠ Nad Vodovodem / ZŠ U Vršovického nádraží

GASTRONOMICKÉ OGENĚNÍ

Velký úspěch si připsala Školní jídelna Praha 10, příspěvková organizace naší městské části. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy přizvalo jejího ředitele Jaroslava Vrtišku, aby se jako expert podílel na chystané modernizaci celostátního systému školního stravování.

Jeho angažmá se začalo rýsovat na základě únorové odborné debaty na půdě ministerstva. Z ní vzešla potřeba získat aktuální a přesné údaje o školním stravování v zemi, analyzovat je a připravit strategii rozvoje této oblasti do budoucna. Za tímto účelem vznikly tři pracovní skupiny a „desítkový“ ředitel Vrtiška byl oficiálně jmenován do té, která se zaměřuje na kvalitu.

ŘEDITEL
JAROSLAV VRTIŠKA

Organizace Školní jídelna Praha 10, kterou vede, zajišťuje prostřednictvím 14 jídelen stravování pro žáky a pracovníky 13 základních škol, pracovníky Úřadu MČ Praha 10 a další subjekty. Denně připraví zhruba 8000 obědů. Za svou činnost byla několikrát oceněna a často je uváděna mezi příklady dobré praxe. „Náš přístup ke školnímu stravování je komplexní, kromě kvalitních pokrmů klademe velký důraz na celkovou kulturu stravování, průběžné vzdělávání zaměstnanců i šetrný přístup k přírodním zdrojům,“ popisuje ředitel Vrtiška.

Školní jídelna Praha 10 se aktuálně kromě zkvalitňování stravy zaměřuje také na snížení spotřeby energií, produkce odpadu a plýtvání jídel. Velký důraz klade také na zlepšování prostředí ve školních kuchyních. Renovací již prošlo sedm ze třinácti jídelen, kde došlo k úpravám akustických podmínek, vybavení vhodnějším nábytkem a kde byla kreativně pojata výzdoba. Školní jídelna má spoustu plánů i do budoucna. Kromě samotného zkvalitňování školních obědů se týkají také podpory dietního stravování, rozvoje online infrastruktury pro správu stravovacích účtů a objednávky obědů, zavádění kurzů vaření dietních pokrmů pro rodiče nebo nabídky videoreceptů bezpečných a zdravých, výživově hodnotných pokrmů.

PODPORA HANDICAPOVANÝM DĚTEM

Praha 10 finančně podpoří třiadvacet rodin, které se starají o děti s těžkým zdravotním postižením. V rámci dotačního programu radnice každé z nich poskytne buď 20 000, nebo 25 000 korun, a to v závislosti na typu školy, kterou dítě navštěvuje. Celkem se mezi potřebné rozdělí 475 000 korun.

Dotace byly určeny žákyním a žákům, kteří jsou držitelé průkazu osoby se zdravotním postižením ZTP/P, ještě jim nebylo osmnáct let a mají trvalý pobyt na území naší městské části. To všechno muselo platit v tzv. rozhodném období, tedy ve druhém pololetí školního roku 2020/2021, za které budou dotace vyplaceny. „Podmínkou rovněž bylo, aby příjemci dotací plnili školní docházku denní formou. Dotacemi jim pomáháme pokrýt právě náklady spojené s cestou do školy. Zároveň tak podporujeme začlenění dětí s těžkým zdravotním postižením do běžného života,“ popisuje radní pro sociální oblast Michal Kočí.

Dlouholetý dotační program městské části je nastavený tak, aby zohledňoval i typ zařízení, které žadatel ve druhém pololetí loňského školního roku navštěvoval. Pokud alespoň část pololetí chodilo dítě do běžné školy, která se nespécializuje na práci s dětmi se zdravotním postižením, mohlo dosáhnout na dotaci ve výši 25 000, v opačném případě mu náležela částka o 5000 korun nižší. „Systémovou podporu občanů, kteří trpí jakýmkoliv handicapem, považují za jasnou prioritu obecní sociální politiky, ať už se jedná o podporu finanční, nebo poradenskou,“ shrnuje radní Kočí.

Městská část Praha 10

Zveme vás na

SETKÁNÍ K REVITALIZACI PARKU SOLIDARITA

11. 11. 2021 | 17.00 hod.
v severní části parku

Těší se na vás

Vedení městské části a odboru životního prostředí
Zástupci zpracovatele projektu z ateliéru Land 05

KOTĚROVA VENKOVNÍ VÝSTAVA

Pokud máte rádi stavby Jana Kotěry, určitě se vydejte na náměstí Svatopluka Čecha ve Vršovicích. Před kostelem sv. Václava si můžete prohlédnout výstavu prací, které zakladatel moderní české architektury navrhoval pro území dnešní Prahy 10. Patří k nim vila na Vinohradech pro vlastní rodinu, vila pro ředitele obchodní školy Františka Trmala a jeho ženu ve Strašnicích a náhrobky, které byste našli na Vinohradském hřbitově. Expozici na ladných skleněných panelech doplňují ještě medailonky důležitých staveb, jež u nás realizovali talentovaní a úspěšní Kotěrovi žáci a následovníci. „Kotěrovův génius výrazně ovlivnil podobu naší městské části. Nejenže sám vytvořil špičková díla, ale inspiroval i mnoho dalších tvůrců, kteří šli v jeho stopách. Jejich stavby se přitom rozhodně nepodobaly jako vejce vejci, naopak se jedná o velmi pestrou a různorodou skupinu, což je dobře patrné ze čtrnácti výstavních panelů,“ zve k návštěvě místostarosta pro kulturu David Kašpar.

Výstava vznikla ve spolupráci s Kotěrovým centrem architektury a při vernisáži ji slavnostně zahájil historik architektury prof. Vladimír Šlapeta. Představuje jednu z akcí, které letos Praha 10 uspořádala u příležitosti 150. výročí narození této „naší“ velké osobnosti. O mimořádném významu jubilea svědčí i skutečnost, že výstava reprezentovala Desítku také v Senátu Parlamentu České republiky, kde si ji zájemci mohou prohlédnout v předsálí Jednacího sálu.

SPOJENÍ ŠPIČKOVÉ KULTURY A LOKÁLNÍHO DĚNÍ JE PRO MĚ OSVĚŽUJÍCÍ

Už víte, kde se ve Vršovicích nachází „kulturní křižovatka“? Pokud ne, zavítejte někdy na roh Holandské a Norské ulice, kde stojí architektonicky zajímavá běloskvoucí budova někdejšího sokolského biografu. Již podle velké instalace na fasádě poznáte, že v tradičním objektu vzniklo po nedávné rekonstrukci něco zcela nového. V září tady byl spuštěn ostrý provoz originálního kulturního paláce, který nabízí umělecké zážitky vysoké úrovně a zároveň se chce stát jakýmsi místním společenským centrem. Povídání s ředitelem oživeného Vzletu Petrem Prokopem naznačilo, že naplňování stoleté formy moderním obsahem může být velmi inspirativní.

Vzpomenete si, kdy jste se poprvé dozvěděli o Vzletu?

Jeho existenci jsem zaznamenal někdy kolem roku 2010, kdy v médiích proběhla zmínka o otevření nového kulturního prostoru ve Vršovicích. Pak o tom ale dál nebylo slyšet, až jsem po letech zjistil, že tehdejší pokus skončil neslavně. Naštěstí se podařilo později dokončit opravu tohoto krásného objektu v režii Prahy 10, která v roce 2019 vypsal výběrové řízení na nového provozovatele, tak jsem se tady byl v létě toho roku porozhlédnout.

Proč jste se s kolegy přihlásili o provozování Vzletu?

Ono zase není tolik příležitostí, kdy se v Praze můžete ucházet o podobné prostory, které dosud nejsou zatíženy nějakou uměleckou tradicí. Po vyhlášení soutěže jsme zbystrili

a v rámci divadla Vosto5 jsme přijali výzvu spojit se s barokním orchestrem Collegium 1704 a Kinem Pilotů. Znali jsme se už dříve, ale do té doby jsme nikdy nic společně nedělali. Po určité diskuzi nám to celé začalo dávat smysl – líbila se nám historie místa, jeho dobrá dostupnost v širším centru města, ladilo nám původně zamýšlené spojení divadla s klasickou hudbou a biografem. Zkrátka v nás začala klíčit myšlenka, že vytvoříme něco originálního. Zamlouvaly se nám také další představy radnice, které byly popsány v podmínkách výběrového řízení, zejména důraz na společenskou funkci pro Vršovice a okolí a na komunitní rozměr. Spatřovali jsme v tom příležitost, která by se nemusela dlouhá léta opakovat, tak jsme se shodli, že do toho půjdeme.

Kdybyste si mohl vybrat – baví vás oživit tradiční dům, který dříve sloužil trochu jinému účelu, nebo byste si raději pro svůj umělecký záběr pořídil novostavbu šitou na míru, případně nějakou industriální stavbu, při jejichž úpravách byste nebyl tak sešněrován?

To je zajímavá otázka. Mě obecně více baví starší baráky než novější, takže jsem tady spokojený. Industriály jsou umělecky nezatížené a poskytují větší volnost, ale jejich konverze na kulturní funkci je hodně náročná. Musel bych u toho být od začátku, abych mohl ovlivnit výslednou podobu projektu a přizpůbil její funkčnost svým potřebám. Vzlet je na tom opačně, má dlouhou historii a osobitý charakter, takže když ho předěláváte, dost obtížně se můžete rozmáchnout něja-

kým nečekaným směrem. To ale neznamená, že generální oprava z let 2018–2019 nemohla dopadnout lépe. My jsme přišli k něčemu, co vůbec nebralo ohled na budoucí využití podle našich představ. Proto dnes velmi bojujeme s různými provozními nedostatky, které se týkají třeba vstupů, skladovacích prostor nebo komunikačních tras. Vzlet byl zkrátka zrekonstruovaný jedna ku jedné, jak byl postavený ve dvacátých letech, tedy jako kino. Přitom kdyby se už na začátku přibližně vědělo, co se tady bude odehrávat, mohlo se projektovat mnohem efektivněji a bez nějakých dalších finančních nároků na samotnou stavbu.

Jak se tato stoletá budova potkává s vaším uměleckým záměrem?

Nám vychází vstříc zejména svým velkým sálem, což je nejdůležitější. Tím, že dnes má rovnou podlahu bez elevace a postrádá velké, pevné jeviště, můžeme ho maximálně přizpůsobovat svým záměrům. My bychom se neucházeli o prostor, který by vypadal jako tradiční divadlo s pevnými sedačkami, portálem a oponou. Tady lze dobře pracovat s proměnlivostí a už v tom krátkém čase jsme divákům ukázali různá aranžmá a neobvyklé způsoby, jak se dá živé umění v současnosti prezentovat. Vyhovuje nám i prvorepubliková atmosféra a tradice tohoto objektu s vazbou k Sokolu, to jsou věci, které mají lidi rádi. I nás dlouhodobě baví, odkazy na československou státnost občas používáme a můžeme na tom dále stavět, jako třeba nyní v koncepci oslav stoletého výročí Vzletu.

Vzlet v září po několika odkladech zahájil svoji činnost. Jak zpětně hodnotíte tu dlouhou dobu příprav?

Nám ty nekonečné restriktce paradoxně pomohly, protože jsme na přípravy měli dostatek času a nepocítovali jsme tlak provozu. Mohli jsme všechno více promyslet a pečlivěji připravit, důkladně jsme si porovnali možné dodavatele a podobně. Povedla se nám i sbírka na dovybavení interiérů, díky níž jsme v lockdownu vybrali 1,2 milionu korun, protože lidem to dávalo jakousi naději na brzký návrat do normálního života. Na druhou stranu se za tu dobu hodně věcí změnilo, takže jsme odstartovali provoz v době, která kultuře moc nenahrává. V dnešní covidové rozplizlosti chodí za kulturou mnohem méně diváků než dříve, tak doufáme, že teprve vývoj v následujících měsících nám ukáže skutečné meze.

Co všechno tedy dnes vytváří náplň Vzletu?

Když k nám někdo přijde, narazí nejprve na kavárnu, která funguje v týdnu nepřetržitě po celý den. Je to základní kontaktní místo pro setkávání a získávání informací o našem programu. Vedle máme místnost nazývanou Rohovka, něco mezi galerií a otevřeným prostorem, do něhož můžete nahlížet i z ulice. Průběžně zde proměňujeme obsah od výtvarných instalací až po živé akce. Zvenku na fasádě se zase střídají bannery nesoucí díla současných renomovaných výtvarníků. Původní místo pro reklamu tak nahradila jakási galerijní plocha, která komunikuje s okolním prostředím, protože jednotlivé instalace vznikají na zakázku přímo pro naši situaci. V přízemí máme ještě klubovnu pro různé komunitní a vzdělávací akce, kroužky, pracovní setkání nebo zkoušení, která funguje pro místní obyvatele jen za symbolické nájemné na pokrytí režie. Nahoře v malém foyeru, což je vlastně předsálí velkého sálu, se o víkendech hraje pohádky. Je to prostor pro menší divadelní představení nebo úvody ke koncertům. Velký foyer s proskleným stropem je vysoký přes dvě patra a slučuje dvě funkce – jedná se o část naší galerie, kde se vystavují velkoformátové malby, a zároveň je to zázemí s pokladnou, šatnami a občerstvením pro návštěvníky velkého sálu. Ten je ústředním prostorem celé budovy s kapacitou asi 400 diváků a odehrává se tady naše hlavní umělecká činnost. Jejím základem je samozřejmě divadelní tvorba souboru Vosto5 a klasická hudba v podání barokního orchestru Collegium 1704. Dochovalo se tady také filmové plátno a své místo tu najdou i různé společenské akce – vaše radnice tady teď například měla setkání s veřejností kvůli Akčnímu plánu. V podkroví máme malý sál projektu Breljando, kde můžete pomocí speciálních brýlí sledovat záznamy divadelních her ve virtuální realitě.

Jak to bude s promítáním filmů, když Vzlet byl původně biograf?

Úplně na začátku jsme s kinem počítali, ale pak nám vyšlo, že z ekonomického i provoz-

ního hlediska nemáme šanci. Investice do technického vybavení, aby vyhovovalo dnešním nárokům, by byly v řádu několika milionů. Nemohli bychom zajistit ani pohodlné sezení jako v multiplexu a navíc bychom konkurovali blízkému Kinu Pilotů. Ale jako relikvie nám tu zůstalo původní plátno, fakticky tvořené sádrovou stěnou v betonovém rámu, které využíváme pro projekce uvnitř divadelních představení a při různých akcích. Opravdový film budeme promítat 12. listopadu při stoletých oslavách Vzletu. Našli jsme totiž v archivu, že v roce 1964, kdy byl sál už poměrně zchátralý, tady při projekci snímku „Až přijde kocour“ na někoho spadl kus omítky a byl konec. Nyní tedy chceme film na staré promítačce symbolicky uvést celý.

Jak vaši činnost ovlivňuje prostředí Vršovice? Zmiňovali jste ambici dosáhnout celopražského významu, nebude vás lokální patriotismus svazovat?

Myslím, že náš zásah mimo zdejší čtvrť funguje, na představení Vosto5 nebo Collegia přijíždějí lidé z celého města. Možná má někdo zbytečnou psychologickou bariéru, že Vršovice jsou periférie, když o dvě ulice dál už jsou Vinohrady, které bychom tak určitě neoznačili. Třeba dvaadvacítkou je to sem od metra pár zastávek v řádu několika minut. Předpoklad o „konci světa“ nejspíš budeme muset ještě chvíli odbourávat, ale nevidím v tom problém. Ani soužití s Vršovičáky se neobávám, už tady proběhlo několik akcí, které pracují s místní komunitou, a plánujeme další. Pořádali jsme Zažít město jinak, obracejí se na nás zdejší školy nebo studentské sbory, které tu chtějí mít svá vystoupení, a přesně tomu jsme otevření. V programu zkrátka balancujeme mezi špičkovým uměním hlavních protagonistů Vzletu a subtilnějším kulturním a společenským děním. Tohle spojení je pro mě osvěžující, protože díky tomu tady udržujeme celodenní život – místní lidé nejsou jen diváci, ale stavují se tady na kafe, dávají k nám děti na kroužky, jejich škola tu může mít akademii atd. Berou zkrátka tohle místo za své, protože mají důvod tady být častěji než jen jednou za rok na představení.

Máte s tím, jak vás místní lidé berou, už nějaké zkušenosti?

Docela se nám daří navazovat kontakt a spolupráci se zdejšími školami nebo se živnostníky, kteří tu mají různé obchody a dílny. Asi musel nastat drobný zádrhel v tom smyslu, že se v dosud klidné ulici otevřelo kulturní zařízení, které přitahuje návštěvníky. Obyvatelé z okolních domů to možná prožívají trochu úkorně, protože život se tady výrazně zintenzivnil. Narostla třeba hladina odpoledního hluku, protože sem chodí maminky s dětmi, které výskají, a podobně. Zkrátka v ulici, kde bylo padesát let absolutní ticho, se najednou něco děje. A nemyslím program, ale samotnou přítomnost lidí, kteří si před budovou povídají. To je ale podle mého přirozené a ve městě

žádoucí, nicméně se sousedy se samozřejmě snažíme najít nějakou společnou řeč. Komunikujeme s nimi, zveme je k nám na prohlídky, posíláme jim program a určitě nechceme přilévat olej do ohně třeba porušováním nočního klidu. Snad si na sebe brzy zvykne.

Plánujete něco také se sokoly, kteří Bio Vzlet postavili?

My už společně sdílíme vzadu kus zázemí, protože naše zásobovací cesta vede přes jejich házenkářský areál. Teď na stoleté výročí Vzletu s nimi připravujeme společný průvod, který by měl začít u sokolovny a směřovat sem k nám. Mají se zapojit jejich cvičenci a také legionáři, mohlo by to být moc hezké.

Jaký bude další program oslav stoletého jubilea?

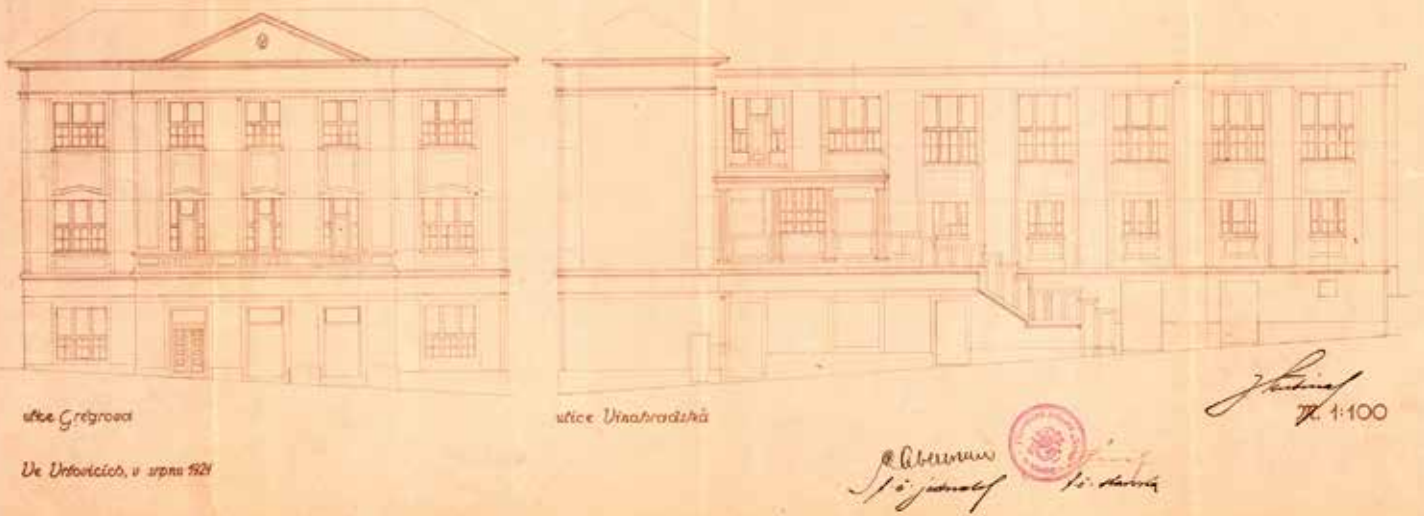
Když jsme zahajovali provoz, chtěli jsme ukázat, co tu budeme tvořit, a tohle výročí budeme profilovat víc do historie a komunity. Rádi bychom se trochu ohlédli a oživilli některé pozapomenuté tradice. Program poběží už odpoledne, budeme mít výtvarnou dílnu na téma místní architektury, uskuteční se vernisáž výstavy na plotě vedle Vzletu, která zahrne vzpomínky a fotografie od vršovických pamětníků, chystáme workshop staré promítací techniky a promítání zmíněného filmu s Janem Werichem. Po průvodu se ve velkém sále bude konat společenský večer se swingovou muzikou a tanečně-choreografickými vstupy, v nichž dojde i na sokolskou tematiku. ✖

Ředitel Vzletu žije v Praze 6, kde je také zastupitelem. Vystudoval produkci na Divadelní fakultě Akademie múzických umění (DAMU) a v současnosti na tamní katedře vyučuje. V roce 1996 se podílel na založení divadla Vosto5, v němž dodnes působí jako autor a herec. Věnuje se rovněž práci producenta a produkčního – prošel projekty, jako je festival 4+4 dny v pohybu, Pražské Quadriennale, podílel se na české účasti na EXPO 2010. Byl proděkanem DAMU a předsedou Akademického senátu AMU. Ve volném čase rád běhá na lyžích a hraje lední hokej.

JUBILEUM KULTURNÍHO PALÁCE

ARCH. PROJEKT AVYB. BIOGRAFU NA POZ. PDR. ČÍS. 298/6 A 298/41 PRO TEL. TED. „SOKOL“ VE VRŠOVICÍCH

VZLET – STO LET!

Někdejší sokolský biograf Vzlet, věrný svému jménu, letos po dlouhé době znovu roztáhl křídla a elegantně vystoupal zpátky na pražské kulturní nebe. Po náročném rekonstrukci už sice svému původnímu účelu slouží jen okrajově, ale převažuje radost z oživení dávno zmrtvělého domu a zvědavost na jeho novou uměleckou náplň. Náhoda tomu chtěla, že obnovení provozu Vzletu připadlo na rok, kdy si také připomeneme stoleté výročí původního nadšení z dokončení stavby.

Plán na vybudování biografu měl zcela jasnou motivaci – výnosy z filmových projekcí měly pomáhat financovat výstavbu nové sokolovny. Jednalo se o všeobecně respektovaný záměr, protože v roce 1920 město Vršovice za tímto účelem poskytlo sokolům pozemky v Heroldových sadech. Jednota na nich postavila letní cvičiště (dnes se zde nachází házenkářská hala) a na rohu tehdejších ulic Grégrova a Vinohradská (dnes Holandská a Norská) nechala vyprojektovat právě kino Vzlet. Autorem architektonického návrhu byl Josef Kutina, který je podepsaný i pod připojeným plánem hlavního průčelí. Provedení stavby měl na starost významný vršovický podnikatel Bohumil Hrabě. Název biografu byl vybrán na základě úvodních slov sokolské hymny („Lvi silou, vzletem sokolím...“).

Náklady na stavbu dosáhly částky 1,6 milionu korun a veškeré práce trvaly pouhý rok. Z dochovaných zpráv je patrné, že na přípravách a rychlém průběhu realizace měli velkou zásluhu sami sokolové, kteří k uskutečnění svého cíle neváhali napnout všechny síly. Nejprve mezi sebou vybrali 300 tisíc korun a pak se pustili svépomocí do tvrdé práce: „Do odkopávky 12 metrů vysoké vrstvy hlíny a skály dalo se nadšené množství pracovníků, kteří ať dělník, řemeslník, živnostník, student, úředník, učitel, profesor, sta-

rý, mladý, muž i žena, pracovali stejně za zimních mrazů, jako letních veder.“ Dobový tisk dokázal ocenit „obdivuhodnou snahu vršovických sokolů, vytyčenou pod heslem ‚Podepři se sám‘“. V objektu se kromě promítání nakonec také cvičilo, takže se tu nacházely i šatny a skladiště tělocvičného nářadí.

Otevření Vzletu

Jak zaznamenal deník Právo lidu, okamžik, na který všichni netrpělivě čekali, nastal v sobotu 12. listopadu 1921 o půl osmé večer. Slavnostní program zahrnoval kromě koncertních čísel také uvedení sokolských filmů a americké veselohry. Pravidelný provoz biografu zahájilo drama „Naulahka“, natočené v roce 1918 podle knihy Rudyarda Kiplinga, které po třech dnech vystřídal snímek „Poslední vzlet“. Národní listy psaly o nové kulturní instituci od začátku s nadšením: „Budou tam pořádány sokolské akademie a matinée, ale budova propůjčována bude také osvětovým podnikům pro přednášky, koncerty apod. Bio Vzlet rázem získalo si dobré jméno a přízeň, neboť je čiperně vedeno, má krásné filmy a pobyt v útulné budově je velmi příjemný. O úspěšné jeho budoucnosti není pochyby.“

V té době měl biograf kapacitu 780 míst a za první půlrok ho navštívilo úctyhodných 100 000 diváků. Ve Vršovících tehdy nebyl žádný jiný sál, který by se Vzletu velikostí byl jen vzdáleně podobal. Naznačené „multifunkční“ využití se tak přímo nabízelo, jak dokládá třeba přednáška slavného cestovatele a fotografa Enriqua Stanka Vráze. Národní listy tak mohly na jaře roku 1922 spokojeně konstatovat, že „kdo měl příležitost sledovat dosavadní vývoj podniku, zajisté rád navštíví vzdušnou dvoranu, která svým lidovým rázem stala se vítaným dostaveníčkem všech společenských vrstev obyvatelstva jihopražského“. Na závěr tedy musíme trochu opravit tvrzení z úvodu článku – Vzlet se nyní vlastně jen vrátil s křídly rozevřenými pro nejrůznější činnosti, jako je měl už při svém zrození.

NÁVRH FASÁDY VZLETU OD JOSEFA KUTINY

BIOGRAF NA ZAČÁTKU TŘICÁTÝCH LET

BIO VZLET
VE VRŠOVICÍCH

Má nejlepší programy za nejlevnější vstupné!

Při malé režií se dobře pobavíte a zároveň podpoříte stavbu sokolovny!

Naše programy:

- 1.—4. VI. **Bitva**
- 5.—7. VI. **Slečna z čísla 17**
- 8.—11. VI. **Kvítek z Havaje**
- 12.—14. VI. **Tragedie kap. Kolbecka**
- 15.—18. VI. **Viktor a Viktorie**
- 19.—21. VI. **Zločin v New-yorském akvariu**
- 22.—25. VI. **Její jasnost prodavačka**
- 26.—28. VI. **Potopa.**

Telefon č. 593-87.

Časopis vydává: Společnost s omezenou odpovědností „Pražský Sokol“
Redakce: P. Vlácha, Pícha XVI, Patačůvka 28, u náh. Industriální
Vršovický úřad, Pícha XVI, Patačůvka 28, u náh. Industriální
Vršovický úřad, Pícha XVI, Patačůvka 28, u náh. Industriální

PROGRAM VZLETU V ČERVNU 1925

KULTURNÍ DŮM BARIKÁDNÍKŮ

☎ Saratovská 3420/2a, www.kdbarikadniku.cz

KONCERTY

čt 4/11 20.00

BRATŘI EBENOVÉ

čt 11/11 19.00

SCHOVANKY SLAVÍ 50 LET

Oslava 50 let kapely

so 13/11 19.00

VLAK DO DOBŘÍŠE

st 17/11 20.00

THE PLASTIC PEOPLE OF THE UNIVERSE

pá 19/11 19.00

POCTA ZUZANĚ NAVAROVÉ

Hrají: Jazz Elements

po 22/11 19.00

DVĚ TVÁŘE JITKY VRBOVÉ

čt 25/11 19.00

BUTY

po 29/11 19.00

SETKÁNÍ OSAD NA BARČĚ

Hrají: Kamarádi staré řeky, Eldorado

TANEČNÍ ZÁBAVY

út 16/11 a 30/11 18.00

Duo Václav Žákovec a Anna Volínová

ne 14.00

Taneční orchestr Stanislava Douši (7/11),
Hvězdný prach (14/11 a 28/11), Taurus (21/11)

út 18.00

Pražští heligonkáři (9/11 a 23/11)

DIVADELNÍ POHÁDKY

ne 7/11 10.00

ŠÍPKOVÁ RŮŽENKA

ne 14/11 10.00

O KŘIŠTÁLOVÉM SRDCI

ne 21/11 10.00

KONKURS CIRKUS

ne 28/11 10.00

PEJSEK A KOČIČKA

VZLET

☎ Holandská 669/1, www.vzlet.cz

čt 4/11 19.30

PANE, SLYŠ MĚ PROSBY

Koncert barokního orchestru Collegium Vocale 1704.

pá 5/11 16.00 a 17.00

VŠECHNY ODSŤÍNÝ HUDBY

Workshop Collegia Vocale 1704 pro děti a dospělé. Říká se, že hudba vytváří vlastní svět. My vám ukážeme takovou, o které to platí stonásob. Polyfonii.

st 10/11 a čt 11/11 19.30

SPOLEČENSTVO VLASTNÍKŮ

Nelítostný boj rozvášněných eg o pozice a dominanci na výsluní společenského jeviště v autorském projektu Divadla Vosto5. Dramatický formát postavený na půdorysu klasické schůze společenství vlastníků bytových jednotek.

pá 12/11 14.00

VZLET SLAVÍ 100 LET

Připravili jsme si pro něj velkou oslavu s průvodem, plnou vzpomínek, hudby a starého biografu. Budeme si povídat s pamětníky, rozeznáme rozhlas a připijeme si společně na dalších sto let.

ne 14/11 15.00

ŠPILMACHR

Tradiční česká pohádková kuchyně plná loutkového ovoce a zeleniny, bohatá na smích, slzy a vitamíny. Hraje Studio Damúza, pro děti od 7 let.

ne 14/11 19.30

PŘEDNÁŠKA TOMÁŠE ETZLERA

Investigativní novinář vám odkryje své zkušenosti ze života a práce v Číně.

čt 18/11 – po 22/11 10.00

FESTIVAL PRO BATOLATA

První český multižánrový projekt, který nabízí rodinám s malými dětmi (od 10 měsíců do 3 let) smysluplný program s vysokou uměleckou úrovní a nekomerční alternativu kvalitní dětské zábavy.

út 23/11 – čt 25/11 19.30

DECHOVKA

Divadlo Vosto5 uvádí příběh jednoho malého městečka, kde se zdánlivě zastavil čas. Jedna hospoda, jedna událost a lidé, kteří by rádi zapomněli. Legendární špíl se po několika letech vrací na divadelní prkna.

ne 28/11 15.00

POHÁDKY Z LESA

Les je místo, kde rostou houby. Les je plný zvěře. Les, to nejsou jenom stromy, ale brána, která otevírá třem pohádkám dveře. Hraje Studio Damúza, pro děti od 3 let.

ne 28/11 16.30 a po 29/11 19.30

MOŽNOSTI SPŘÍZNĚNÍ

Taneční představení Veroniky Knytlové, inspirované roční výukou pohybu online. Vhodné pro děti.

ne 28/11 19.30

OČITÝ SVĚDEK

Filmově zpracovaná dokumentární anatomie masové vraždy v režii Jiřího Havelky s herci Činohry Národního divadla.

st 1/12 19.30

KUPÉ VE VZLETU

Rozhlasový moderátor Pavel Pláteník si spolu se sólistou Příbramského divadla Karlem Krautgartnerem zvou do své talkshow dva neotřelé hosty.

VRŠOVICKÉ DIVADLO MANA

☎ Moskevská 967/34, www.vrsovickedivadlo.cz

ne 7/11 17.00

LOUTKANDO GRANDO

Děti, zažijte baroko jinak! Jedinečné spojení živé barokní hudby, herců a marionet. Hrají: Ensemble Inégal a Divadlo pod Štastnou Hvězdou

po 8/11 a 22/11 19.30

5 ZA 1

Komedie o síle přátelství a ženské solidarity, která i hory přenáší. Hrají: S. Jachnická, D. Pfauserová, D. Sedláková, D. Černá, T. Vítů

út 9/11 19.30

PODZIMNÍ SONÁTA

Matka s dcerou, nenaplněné životní osudy v komorním dramatu Ingmara Bergmana. Hrají: D. Batulková, L. Štěpánková, M. Kačmarčík, D. Pfauserová / T. Vítů

st 10/11 19.30

TA TŘETÍ

Existuje recept na štěstí se zárukou? Člověk má přece milovat hlavně sebe. Divadelní adaptace klasického románu Jaroslava Havlíčka. Hrají: L. Jurek, D. Pfauserová, S. Jachnická, V. Janků, P. Klimeš, L. Stirský Hädler

pá 12/11 a út 30/11 19.30

SMUTNÁ NEDĚLE

Příběh hitmakera, který dokázal krize, války i totalitu přetavit do nesmrtelných písní. Hrají: Z. Kalina, P. Klimeš, K. Bohatová, P. Ožana

so 13/11 19.30

LETNÍ DEN

Čeho jsou muži schopni, když mezi ně vstoupí rozmarná žena? Komedie S. Mrožka. Hrají: Z. Kalina, D. Rous a P. Tenorová / M. Málková

ne 14/11 a so 20/11 19.30

MATKA

Mimořádně aktuální klasika české literatury od Karla Čapka. Hrají: J. Smutná, D. Sitek, A. Bílík, I. Koreček, J. Blažek, M. Vejdělek, L. Stirský Hädler

út 16/11 a 23/11 19.30

M*A*S*H

„Major Houlihanová, jsem moc rád, že jste tady.“ Kultovní seriál poprvé na divadle! Hrají: T. Novotný, Z. Kalina, L. Jurek, P. Klimeš, M. Vejdělek, M. Vykus, O. Černý, H. Hornáčková, V. Svojtková, T. Nekudová, V. Hanzl

čt 25/11 19.30

MÁMA ŘÍKALA, ŽE BYCH NEMĚLA

Čtyři generace žen a žádná se nechce podobat své matce! Hrají: M. Málková, D. Černá, R. Fiedlerová, S. Černodirinská

ne 28/11 19.30

VRŠOVICE JSOU ZLATÝ, ŘEK' TATÍNEK

Zmizelý svět starých Vršovic očima málého chlapce. Hrají: J. Lábus, L. Nešleha, M. O. Štědroň

OLDSTARS / H2O – BYTOVÉ DIVADLO

☎ Košická 71/21, www.oldstars.cz

pá 5/11 20.00

ISABEL

Téměř detektivní příběh. Zmizela žena a podezřelého muže vyslychá lékařka. Hrají: A. Jeřábková, K. Vaňkátová, V. Šamárek

so 6/11 a 20/11 20.00

VŠECHNY BÁJEČNÉ VĚCI

Hlavní a jedinou postavou hry Duncana Macmillana je chlapec, který má za 80 minut jeden

jediný úkol – přesvědčit nejen svou matku, že na světě existuje milion věcí, kvůli kterým stojí za to se nezabýjet... Hraje: D. Krejčík

so 13/11 20.00

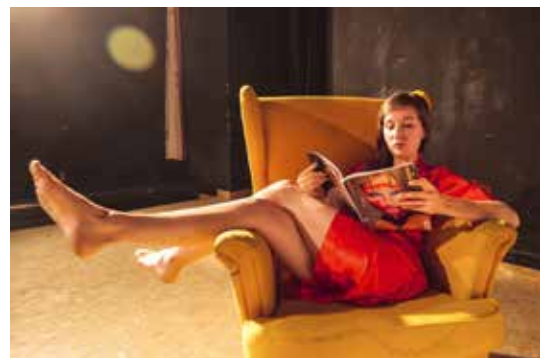
PLÍCE

Mladá dvojice se chystá učinit důležitý krok. V cestě k jejich přirozené touze zplodit potomka však stojí morální odpovědnost za celý svět. Jak je ale možné žít s vědomím, že jsem zástupce největšího škůdce planety? Hrají: P. Jeřábek a E. Vocelová

pá 26/11 a so 27/11 20.00

KRAJNÍ MEZE

Už jste někdy přišli domů, našli chlapa v krbu a poblíž svou kamarádku, která se chová poměrně zvláštně? Hra o spravedlnosti, touze po pomstě a relativitě pravdy. Hrají: E. Sinkovičová, O. Kulhavý, N. Hrabovská a B. Waschingerová

BR DIVADLO

☎ Úvalská 1357/28, Praha 10,
www.brdivadlo.cz

ne 7/11 15.15

DUŠIČKY S VILÍKEM

Tak trochu strašidelná pohádka mluvícího kocoura Vilíka.

so 13/11 (premiéra) a po 22/11 19.19

JÓ, TEN ČECHOV!

Dvě aktovky od jednoho klasika, za účasti publika v nezvyklých rolích...

ne 14/11 a 28/11 15.15

VILÍKOVA DĚTSKÁ VÝTVARNÁ DÍLNA

S mluvícím kocourem Vilíkem a našimi lektory si vyrobíte dárek pro své blízké nebo loutku a společně si zahrajeme divadélko.

so 20/11 19.19

DEVÁTÝ ROČNÍK NOCI DIVADEL

Při sledování zkoušky absurdního dramatu si také můžete vyzkoušet práci na jevišti.

so 4/12 19.19

JEDNA NOC

Divadelní představení spojené s besedou o nemoci AIDS.

ne 5/12 15.15

MIKULÁŠSKÁ S VILÍKEM

Těšíte se na Mikuláše stejně jako Vilík?

STRAŠNICKÉ DIVADLO

K Solidarity 1986/53,

www.strasnickedivadlo.eu

so 6/11 15.00

BOEING – BOEING ANEB TŘI LETUŠKY V PAŘÍŽI

Alexander je úspěšný pařížský architekt, kterému monogamie nic neříká. Svůj milostný život koordinuje s letovým řádem, který se zdá být dokonalý. Hrají: J. Chvalovský / M. Sochor, M. Šimůnek, B. Mottlová, D. Býmová, L. Vojtová, M. Dolinová / M. Bittnerová

so 13/11 15.00

STARÁ LÁSKA NEREZAVÍ

Advokát a zubařka netrpělivě čekají na ukončení rozvodového řízení, aby mohli každý začít žít s novým, mladším partnerem. Naneštěstí pořad zůstávají ve společném bytě... Hrají: F. Slováček jr., M. Šimůnek, M. Sochor, B. Mottlová, L. Vojtová

so 20/11 15.00

PRACHY JAKO BY Z NEBE PADALY

Bezstarostný pár Bruno a Laurence objeví jednoho večera v obýváku peníze. Ani jeden z nich je tam ale nepoložil... Komédie o penězích, které nás přivádějí k šílenství. Hrají: M. Kuklová, F. Slováček jr., M. Sochor, L. Vojtová

pá 3/12 17.00

VELKÁ STAROČESKÁ MIKULÁŠSKÁ PARTY

Děti zažijí kromě divadelního představení také pekelné radovánky s andělskou ochranou a mikulášskou nadílkou. Zahrají si spoustu her, dostanou dárky a s čerty a andělíčky si zatancují na pekelnické diskotéce.

DIVADLO MIRIAM

K Ke Strašnické 1000/10 (areál kostela Neposkvrněného početí Panny Marie)
www.divadlomaj.cz

ne 7/11 a 28/11 15.00

JAK PEJSEK A KOČIČKA CHYSTALI VÁNOCE

Hraná pohádka pro děti od 3 let, následuje dílnička pro děti, ve které si vyrobí ozdobičku na stromček.

ne 14/11 (premiéra) a 21/11 15.00

DUCH V LAHVI

Představení pro děti od 8 let vychází ze stejnojmenné pohádky bratří Grimmů o tom, jak je důležité nevzdat se v životě naděje a naučit se překonávat překážky.

MALEŠICKÁ ŠALANDA

K Malešický mikropivovar, Malešická 126/50

út 9/11 19.00

SPÍČÍ LEV

Najde falešná kočička toho správného kocourka? Uvidíte v úsměvné frašce s vůni kávy a leskem meziválečných filmových hvězd. Hraje: Divadelní soubor Campanum při Kapli Rektorské

VLC WALDES

K Moskevská 262/57,
www.vlcwaldes.cz

út 2/11 15.00

ZÁHADA JEDNOHO DINOSAURA

Lucie Rybová a Adéla Sedláková představí svoji novou knihu pro děti, chystá se také adventní překvapení.

st 10/11 18.30

NA KÁVĚ S OTOMAREM DVOŘÁKEM

Setkání se spisovatelem Františkem Niedlem.

st 17/11 18.30

DOSLOVA

Lenny Trčková představí novou knihu pohádek herce a spisovatele Jana Budaře.

pá 19/11 18.30

KAREL KRYL REVIVAL

Hudební vystoupení kapely Missa.

st 24/11 18.30

NA KÁVĚ S OTOMAREM DVOŘÁKEM

Křest knihy „Převážně nevážně z české historie“ s mladým grafikem Kristiánem Mensou, známým též jako excentrický tanečník Mr. Kriss.

KINO PILOTŮ

KINO PILOTŮ

K Donská 168/19, www.kinopilotu.cz

čt 4/11 – čt 11/11

MEZIPATRA

Festival nabídne přibližně 60 špičkových filmů s gay, lesbickými, bi, trans a queer tématy. Součástí festivalu jsou mezinárodní soutěže, výstavy, odborné přednášky, workshopy, diskuze a parties.

FILMOVÉ PREMIÉRY

ETERNALS / HRANA ZLOMU / LIDI KRVE / SNY O TOULAVÝCH KOČKÁCH / SOUSED / FRANCOUZSKÁ DEPEŠE LIBERTY, KANSAS EVENING SUN / DRAŽÍ SOUDRUŽII! / HLAS LÁSKY / ZA SOUMRAKU / KLAN GUCCI / KRÁL RICHARD: ZROZENÍ ŠAMPIÓNEK / SLALOM / ENCANTO / PŘES HRANICI

KINO SENIORŮ

vždy v pondělí od 15.00

- 1/11 **QUO VADIS, AIDA?**
- 8/11 **ZÁTOPEK**
- 15/11 **KAREL**
- 22/11 **ZRCADLA VE TMĚ**
- 29/11 **PARALELNÍ MATKY**

TRMALOVA VILA

☎ Vilová 91/11, www.trmalovavila.eu

VÝSTAVY

JAN KOTĚRA – UČITEL BYDLENÍ

Stálá expozice a výstava s nábytkem Jana Kotěry, která připomíná 150. výročí architektovy narození.

st 10/11 14.00

OLŠANSKÉ HRBITOVY

Při procházce s Annou Oplatkovou si prohlédneme náhrobky vytvořené Janem Kotěrou. Sraz před hlavním vstupem. Počet míst omezen, rezervace: tel. 775 234 343 nebo e-mail produkce@foibos.cz.

MILÍČOVA KAPLE

☎ Rektorská 715/54, www.facebook.com/milicovakaple

ne 14/11

SBOROVÝ DEN

9.30 bohoslužba, poté společné sdílení / 14.30 Bitva u Štěrbohol – na dané téma promluví kronikář Štěrbohol Jan Pláteník a bude promítán dokumentární film.

po 15/11 19.00

DEN POEZIE

Básně autorky Márie Uhrinové, obyvatelky Malešic, a Filipa Němečka, evangelického faráře z Chomutova. Pořádá sdružení Kaple Rektorská.

čt 18/11 19.00

FILIP KLINECKÝ A HOSTĚ

Koncert multiinstrumentalisty a skladatele, který spolu se svou dcerou Felicitou a pianistkou Věrou Matulíkovou zahraje písně z vlastní autorské tvorby.

st 24/11 10.00

PRINCEZNA Z OBRÁZKU

Loutkové představení pro děti, Divadlo Basta-fidli.

so 27/11 10.00

ADVENTNÍ JARMARK

10.00 prodej výrobků z chráněných dílen (Diakonie, Obchůdek Jeden svět) / 14.00 rukodělné dílny a výroba vánočních ozdob pod vedením zkušených lektorů / 17.00 tradiční rozsvícení herrnhutské hvězdy – přijďte si zazpívat koledy a popít svařák.

ne 28/11 17.00

PRVNÍ ADVENTNÍ KONCERT

Pěvecký soubor Urban Ladies pod vedením Alice Balkové, uslyšíte nejen vánoční písně. Koncerty budou každou další adventní neděli ve stejném čase.

MĚSTSKÁ KNIHOVNA PRAHA

☎ Dům čtení, Ruská 1455/192, www.mlp.cz

st 10/11 18.00

DEN POEZIE

Výročí 600 let od úmrtí Danta Alighierio připomene čtení Petra Borkovce, autora povídkové knihy Lido di Dante, jež pracuje s prvky z Danteho Božské komedie.

čt 25/11 18.00

KDE DOMOV MŮJ?

Co pro moderního člověka znamenají pojmy jako vlast, rodná země či domov? U příležitosti výstavy „Kde domov můj“ se na toto téma uskuteční veřejná diskuze. Akci pořádají iniciativa Společně pro Desítku, Kaple Rektorská a Galerie CANEVALLE.

☎ Pobočka Korunní 2160/68

do pátku 26. 11.

KRAJINOU MÉHO SRDCE

Výstava Jaroslavy Jáněové, která prostory knihovny ozdobí olejovými obrazy krajiny svého srdce.

so 6/11 10.00

VODA NA VINOHRADĚCH

Vydejte se s námi vinohradskými ulicemi s průvodkyní PhDr. Petrou Martínkovou a zjistěte, jaké problémy s vodou řešili místní obyvatelé v 19. století. Zvány jsou i děti.

st 24/11 18.00

KOMPOSTOVÁNÍ V BYTĚ

Rádi byste kompostovali, ale nevíte, jak na to? Přijďte na přednášku Terezy Kovalčikové, vedoucí bezobalového obchodu BOUT, a naučte se kompostovat v bytě. Pobočka Zahradní Město, Topolová 2961/12a

čt 11/11 17.00

OSLAVA VÝROČÍ

V rámci připomínky druhého výročí otevření pobočky po rekonstrukci proběhne koncert písničkáře Daniela Razíma. Těšit se můžete také na doprovodný program pro děti.

PROTÁHNĚTE SE I V LISTOPADU!

Určitě nás ještě čeká několik hezkých dní, kdy si můžeme vyzkoušet svou sílu, pružnost a ohebnost. Pro tento účel najdeme na Desítku spoustu vhodných míst, ať už se označují jako venkovní posilovny, fitness hřiště, nebo cvičební prvky. Představujeme vám některé z nich, určitě si vyberete. Nesedte doma, pohyb je život!

BĚZRUČOVY SADY / VINOHRADY

HEROLDOVY SADY / VRŠOVICE

JABLOŇOVÁ / ZAHRADNÍ MĚSTO

JAKUTSKÁ / VRŠOVICE

JASMÍNOVÁ / ZAHRADNÍ MĚSTO

KONOPIŠTSKÁ / VRŠOVICE

KŘENICKÁ / STRAŠNICE

MALEŠICKÝ PARK / MALEŠICE

MEČÍKOVÁ / ZAHRADNÍ MĚSTO

NARCISOVÁ / ZAHRADNÍ MĚSTO

NOSICKÁ / STRAŠNICE

PRŮBĚŽNÁ / STRAŠNICE

U VRŠOVICKÉHO NÁDRAŽÍ / VRŠOVICE

UŽOCKÁ / VRŠOVICE

V OLŠÍNÁCH / STRAŠNICE

VRÁTKOVSKÁ / STRAŠNICE

ÚVAHA DUŠIČKOVÁ

Měl jsem na pracovním stole na faře urnu. Studenti medicíny nebo někteří básníci si občas své stoly krásí calvou – lebkou, která jim slouží ke studiu nebo k inspiraci, u mě na stole stála urna, abych vyřešil nerudovskou otázku „kam s ní“. K duchovní správě husitské církve ve Vršovicích přináležejí též správa kolumbária (rozumějte „urnového pohřebiště“), a tak jsem co chvíli nucen řešit nejenom otázky živých, ale i otázky mrtvých, respektive věci spojené s hrstkou prachu, která jednou zůstane z naší tělesnosti. Případ, který jsem měl řešit, nebyl nijak zvlášť složitý, šlo o to, jak do čtyřmístné schránky vměstnat další urnu, když už všechna stávající místa byla obsazena. Zadání ze strany pozůstalých znělo: „Tak dejte jednu z těch čtyř do společného hrobu.“

VĚŽ HUSOVA SBORU V PODOBĚ MAJÁKU NAVRHOVAL ARCHITEKT PAVEL JANÁK

Los padl na dědečkovu druhou ženu: „Stejně za nic nestála! Rodina ji nikdy nepřijala, byly s ní jenom problémy, a teď ještě zabírá místo nevlastnímu synovi, který kvůli ní odešel z domu!“ Syn odešel kvůli maceše z domu a teď by se rád jako marnotratník vrátil spočinout v laskavé náruči otcově, ale místo v urnové schránce je obsazené tou, která jeho odchod snad kdysi zavinila.

Některé rodinné spory přetrvávají až za hrob, pomyslel jsem si. A protože jsem osobně znal syna a z literárních vzpomínek i jeho tatínka a další nájemníky urnové schránky s jedinečným výhledem na fontánu v našem kolumbáriu, navrhl jsem, že když se ženy uskromní, sleví ze svých ozdobných obalů

a jejich popel bude odívat prostá kovová schránka bez ozdob, může zůstat rodina pohromadě. Vždyť i tu macechu měl dědeček rád, vyplňovala mu jeho samotu poté, co za dramatických okolností přišel o svou první manželku a zůstal na výchovu dospívajících synů sám se svojí téměř osmdesátiletou, taktéž nevlastní, maminkou. Dotýkal jsem se s chvěním jejich uren a za každou z nich tušil neopakovatelné lidské osudy, tragédie, radosti i zmary, zkrátka všechno, co život přináší. „Ne, nic dělit nebudeme, rodina zůstane pohromadě, tak by si to dědeček přál,“ rozhodl jsem a pozůstalí souhlasili. Jenomže když jsem chtěl tu poslední urnu vrátit zpátky, zlomil se mi klíček v zámku a babička Rosálie mi zůstala ne na krku, ale na stole. Jako by ty rodinné spory neměly skončit ani po smrti. Teprve až opravíme zámek, bude rodina úplná.

To, jak žijeme, určuje nejenom náš život vezdejší, ale i ten budoucí. K tomu mě přivedla babiččina urna na mém stole. Rosálie se dožila požehnaných 87 let; když přišla na svět, zkoumal David Livingstone v Africe jako jeden z prvních povodí Zambezi, když umřela, bylo po II. světové válce. Mezi tím se rozprostíral její život, výhry, prohry, zklamání, radosti, rodinné spory, z nichž mnohé nekončí ani naší smrtí. Já jsem do života jedné takové rodiny nahlédl úzkým průzorem urnového okénka, vybaven jen zlomkem informací. V Bibli se hovoří o Knize jmen těch, kteří přešli do Boží náruče. Do té zapisuje Bůh, my píšeme svá životní díla – bývá to fraška i tragédie, někdy to je k uzoufání, jindy k popukání, často nuda, přicházejí světlé okamžiky ve službě druhým, ale máme i svá temná místa životních selhání. Vedle těch několika krásně vyvedených stránek jsou v mé knize i ty, které bych dnes už napsal jinak.

Jedna z mých raných vzpomínek na maminku je ta, ve které jdeme společně na hřbitov, a já nemůžu přijít na to, jak se velký a dospělý člověk může vejít do tak malé urny. „Víš, Davidku, moc toho z nás nezůstane, jen hrstka popela. Voda se odpaří a zůstane prach.“ Uběhlo pár let a urna s matčiným popelem mě přesvědčila o pravdivosti jejích slov. Moc toho z nás nezůstane, jenom to, co jsme rozdali druhým, lásku, kterou jsme rozmnoženou předali dál, laskavé slovo, dobře míněná rada, humor, moudrost. Nic z toho není málo, jenom to není vidět na první pohled. Ale všechno to zůstává, když ne jinak, tak jako zápis v naší Knize života. Bůh ví, jak bude s těmito zápisky naloženo... Snad i ty jednou vyjdou „opravené a přehlédnuté Autorem“ jako docela pěkné počtení. Do té doby se držíme my – husitští křesťané – víry starozákonního trpitele Jóba, který i v těch nejtěžších okamžicích byl schopen vyznat: „Já vím, že můj Vykupitel je živ a jako poslední se i nad mým prachem postaví.“

— David Frýdl, farář Církve československé husitské v Husově sboru ve Vršovicích

INTERIÉR HUSOVA SBORU VE VRŠOVICÍCH

VÍTE, ŽE:

- Husův sbor je jedním ze tří kostelů ve Vršovicích a jedním ze tří kostelů Církve československé husitské na území Prahy 10?
- Husův sbor byl postaven v roce 1930 v rekordním čase devíti měsíců podle projektu architekta Karla Truksy s významnými prvky konstruktivismu a funkcionalismu?
- pod jednou střechou se u nás nachází husitský kostel, ale i Vršovické divadlo MANA, divadelní kavárna Café MANA, prostory komunitního centra i nájemní byty?
- varhany v Husově sboru si můžete poslechnout nejenom při bohoslužbách a koncertech, ale také se na ně učít v několika odděleních varhanní sekce ZUŠ Bajkalská, která zde má detašované pracoviště?
- v Husově sboru se ke zkouškám scházejí židovský orchestr Šarbilach, Talent drama studio, Jazzový orchestr Armina Reicha, Pražští pěvci, je zde usídlen Klub seniorů, můžete si sem přijít zacvičit na židlich, nebo koupit zájezd k moři?
- plně profesionální Vršovické divadlo MANA působí v Husově sboru od roku 1931 a v současnosti má v repertoáru 14 vlastních inscenací, z nichž nejvíc rolí v jedné má Jiří Lábus (20 postav ve hře Vršovice jsou zlatý) a nejvíc herců (11) hraje v inscenaci M*A*S*H?
- farář Husova sboru a ředitel Vršovického divadla MANA David Frýdl má 8 dětí s jednou ženou!

DAVID FRÝDL – FARÁŘ A PRINCIPÁL S RODINOU

PEKÁRNA NA KŘIŽOVATCE

Teprve pouliční ruch utváří pravou velkoměstskou atmosféru, neměl by ale samozřejmě pocházet jenom z provozu automobilů nebo hromadné dopravy. Tím pravým základem jsou oživlé chodníky a místa, kde se potkávají lidé, stejně jako obchody a další provozovny, které lákají k zastavení a někdy i k delšímu popovídání. Hřmotné křižovatce poblíž stanice metra Strašnická se snaží vylepšit reputaci svérázná pekárnička, která rozjela provoz teprve v letošním roce, ale pro kolemjdoucí se velice rychle stala nepřehlédnutelnou.

Na křížení ulic Průběžná a V Olšinách auta opravdu burácejí, tramvaje duní a cinkají, brzdy skřípou, co chvíli se kolem prožene houkající záchranka. Tady u stánku BakePointu ale všudypřítomný hluk na chvíli přestane te vnímat a dáte za pravdu jeho vedoucímu Filipu Kotalovi, který říká: „Je to taková malá oáza klidu na rušné třídě.“ Trochu neobvyklá stavbička tady stojí v předzahrádce rodinného domu už přesně třicet let. Po celou tu dobu zde paní Petříková prodávala tradiční italskou zmrzlinu, která si získala příznivce v širokém okolí, ale nedávno živnost ukončila a místo zůstávalo nevyužité. Nakonec padlo do oka zájemci s příznačným jménem – Jiřím Pekárkovi. Pochází ze Strašnic a lokalitu dobře zná, má zde například zkušenosti s pořádáním farmářských trhů. Nakonec se s paní domácí dohodl a stánek si na konci loňského roku pronajal. Bylo to trochu nadšenecké rozhodnutí, neboť teprve potom nastalo vymýšlení a hledání, co by zde bylo možné prodávat. V nabídce se objevily koláče, cukrářské výrobky a mošty, na tradici se navázalo i s domácí zmrzlinou, ale situaci výrazně komplikovala další vlna proticovidových opatření...

Fáze zkoušení trvala od zimy přibližně až do začátku léta, kdy pan provozovatel přizval ke spolupráci již zmíněného Filipa Kotala, odborníka na výrobu čokolády. Společně narýsovali fungující koncept, založený zejména na kvalitním slaném pečivu, kterému vévodí rohlíky, preclíky a škvarkové placky. Při snídani tady k míchaným vajíčkům zase přikládají špaldové housky a experimentují s vlastním kváskem, z něhož nyní vyrábějí dalmánky. Stále pokročilejší jsou i plány na vlastní žitný chléb z té nej kvalitnější dostupné mouky přirozeného druhu a mleté na žernovu. Všechno ale chce svůj čas, na konci musí být po všech stránkách kvalitní produkt, který zákazníci nezklame. „Občas koukám, co jsou i některé důvěryhodné značky schopné nasypat do chleba, a pak ho na trhu bez uzardění prezentují jako čistý, bez chemie,“ diví

se Filip Kotal a opakuje klasickou poučku, že obyčejný chléb je prostě jen mouka, kvásek, voda a trocha soli, žádné přidané enzymy, které výrobek uměle nafouknou: „Kvásek sám o sobě pečivo o moc nezvětší, a proto je naše 80gramová houska opravdu malá, zatímco stejně těžká houska v supermarketu vypadá už jako malý chléb.“

V nabídce sladkého sortimentu ještě v BakePointu nejsou sami schopni obsáhnout vše, co by si zákazníci přáli. Proto některé výrobky odebírají od prověřených řemeslnických dodavatelů, které znají z farmářských trhů a mají u nich jistotu, že vyrábějí z pořádných surovin: „Když něco není od nás, tak víme, kdo to dělá a z čeho.“ Lidé si sem zvykli chodit hlavně pro drobenkové koláče s tvarohem, povidly, mákem nebo sezónním ovocem, jako jsou meruňky či švestky. Z toho důvodu neváhají zdejší pekaři ani osobně očesávat jabloně, aby měli zaručeně kvalitní náplň do štrúdlu. Dobrou pověst si získaly i nabízené bezlepkové řezy s čokoládou. A jelikož se blíží Vánoce, je v plném proudu výroba vlastního cukroví – napoprvé se tu budou o přízeň zákazníků ucházet lineckým, medovým perníčky a vanilkovými rohlíčky.

Provoněný stánek má otevřeno každý všední den „od šesti do šesti“. Hodně se tu zaměřili na přípravu kvalitní kávy, aby si zákazníci zvykli poprvé přicházet již při cestě do práce nebo do školy. Ráno tu skutečně zažívají největší nápor, a to přibližně do půl deváté, kdy se davy přesouvají mezi stanicemi tramvaje a metra. Za hezkého počasí je dopoledne vystřídají maminky, které vyrážejí ven s kočárky. Překvapivým zjištěním bylo, kolik lidí pracuje v blízkém okolí, přestože tu až na výjimky nenajdete větší kancelářské budovy. Spousta zaměstnanců si sem chodí pro něco dobrého ke svačině, třeba pro obložené housky nebo špaldové kapsy plněné zeleninou, které se

dají pojmout i jako malý studený oběd, pokud je někdo zavřený v práci celý den. A protože hodně těchto zákazníků odtud odchází až v pozdějším podvečeru, pekaři by je rádi brzy podchytili posunutím zavíracíky na osmou hodinu. O tom, že se pekárnička na rohu ulice dobře zavedla, svědčí i nedostatečná kapacita. Zatímco zpočátku se vše peklo přímo na místě, nyní už se tu těžko hledá prostor pro samotné nabízené zboží. Ani současná výroba ve Stodůlkách už brzy nebude dostatečovat poptávce, a tak se chystá přesun do ještě větších prostor v Kobylisích.

„Ze začátku se mi tady vůbec nelíbilo, hlučná křižovatka a malý kiosek, myslel jsem si a kličkoval před tím asi půl roku,“ říká Filip Kotal, který si ale nakonec stánek s malým posezením pod borovicí a jedlým kaštanovníkem oblíbil. Přispěli k tomu i spokojení zákazníci, kterým se v létě odtud nechtělo, a zakoupené pochoutky konzumovali právě tady u stolku. „Během života prostě máte několik bodů, které neminete, i když se tomu třeba bráníte,“ uvědomoval si postupně pekařský mistr z BakePointu. Úspěch zdejší provozovny mu dobře zapadá do širšího projektu, který ve společných představách skupiny asi deseti lidí směřuje na venkov k vybudování statku soběstačného v surovinách i výrobcích. „Spotřebuje se to, co se vypěstuje, přebytek se prodá,“ zasní se vyučený kuchař se živností pekaře a cukráře, který přes deset let rozvíjí vlastní firmu založenou na vynálezu pečené čokolády.

BAKEPOINT

Nad Olšinami 730/2, Strašnice
tel.: 724 952 596
e-mail: bakepoint@seznam.cz
www.facebook.com/BakePointStrasnice

KDYŽ ULICE PROMLUVÍ

Je známo, že Zahradní Město má jeden z nejucelenějších názvoslovných systémů v celé Praze – od roku 1934 tady ulice dostávají jména podle nejrůznějších rostlin. Několik předchozích dílů našeho uličního seriálu jsme zase věnovali Malešicím, kde označování ulic od roku 1931 souvisí s univerzitou, která někdejší vesnici dříve vlastnila. A jak jsou na tom Vršovice?

Samozřejmě i tato desítková čtvrť v některých svých částech sdružuje ulice pojmenované podle společného klíče. Pozoruhodnou soustavu, zahrnující zhruba 50 ulic ve všech vršovických částech, tvoří lokalita s názvy odvozenými od měst, republik a zeměpisných útvarů někdejšího Sovětského svazu. S přidělováním označení v tomto duchu se začalo krátce po druhé světové válce, kdy proběhlo přejmenování několika prvních ulic. Ke značnému rozšíření „sovětských“ názvů došlo v letech 1952 a 1957, ale další ulice se do tohoto systému začleňovaly až do osmdesátých let. A tak, když dnes jdete Vršovicemi třeba na fotbal, můžete z Ruské ulice přejít do Murmanské, odbočit do Bajkalské, přejít Litevskou, minout Kišiněvskou a odbočit do Gruzinské.

Dostanete se tak do **Vladivostocké ulice**, jež nese stejný název od svého vzniku na

začátku padesátých let. Vladivostok je přístavní město u Japonského moře v nejvýchodnější části Ruska. Do jeho historie se výrazně zapsali českoslovenští legionáři z první světové války, kteří se odtud v letech 1919–1920 vraceli přes Ameriku zpět do vlasti. Kdyby ulice mohla promluvit, vyprávěla by nejspíš stovky dětských příběhů. Od roku 1960 tady totiž stojí škola, kdysi nazvaná stejně jako ulice. Od začátku školního roku 2020/2021 ale působí pod současným označením ZŠ Eden.

Tento pojem napovídá, že Vladivostocká ulice zažívá také bujaré oslavy slavných vítězství a získaných titulů nebo smutek po prohraných zápasech. Náchází se tu totiž moderní fotbalový stadion SK Slavia Praha. Klub se sem přestěhoval v době vzniku a rozvoje zdejší zástavby, když přišel o své původní hřiště na Letné. První stadion pro 38 tisíc diváků tady byl otevřen 27. září 1953 zápasem, v němž Slavia remizovala s Olomoucí 1:1. Gól sešíváných vstřelil Josef Bican, tehdy již čtyřicetiletá slávistická legenda. Tento „starý“ stadion zde vydržel přesně půlstoletí, než ustoupil výstavbě nové arény. Její provoz byl slavnostně zahájen 7. května 2008, kdy domácí hráči přivítali Oxford University Association Football Club, což byl kdysi vůbec první soupeř z britských ostrovů, s kterým se Slavia utkala. Architektonicky velmi zajímavý stadion pojme 19 370 sedících diváků na zcela krytých tribunách a je součástí multifunkčního komplexu, který zahrnuje například i hotel.

Místo označované jako Eden má ale ještě bohatší historii. V roce 1922 byl na tehdejší praž-

ské periferii postaven velký zábavní a sportovní park. Vznikl po vzoru vídeňského Praturu a za první republiky se významně podílel na věhlasu Vršovic. Na návštěvníky zde čekaly stánky, restaurace, promenády, kryté taneční parkety, varieté, laguny pro vyjížďky na lodkách, velké vodní tobogány, začarovaný zámek, pouťové atrakce i kolotoče, houpačky, střelnice nebo cyklochrom. Hlavní dominantu celého areálu představovala unikátní horská dráha, která měla úctyhodnou délku několika kilometrů.

Do Edenu jezdili za zábavou lidé z celé Prahy. V důsledku hospodářské krize a pak i druhé světové války začal význam lunaparku upadat a jednotlivé atrakce postupně skomíraly. Za tratí navíc vyrostla obří nouzová kolonie, kde se rychle rozmáhala kriminalita. Zdálo by se, že příběh tohoto místa skončil v roce 1946, kdy hygienik hlavního města Prahy nařídil celý areál uzavřít. Jenže Eden žil ve vzpomínkách lidí dál, i díky písním, které o tomto místě vznikly. Patří k nim třeba song „Já mám ráda políra“, který nazpívala Ljuba Hermanová. V roce 1966 pak Jaromír Vomáčka s textařem Karlem Šaškem napsali pro Milana Chladila „Vršovickou polku“.

— Michal Ezechel, kronikář MČ Praha 10

VZPOMÍNKA NA HANU FRÝDLOVOU

V září, pouhé dva dny před svými 95. narozeninami, nás navždy opustila paní Hana Frýdlová. Zejména senioři ji znali jako zakladatelku Svazu důchodců v Praze 10, na jehož vzniku se podílela v roce 1990. V tomto sdružení působila jako velice aktivní členka, která pro seniory neustále vymýšlela nové činnosti. Brzy navázala spolupráci také s radnicí naší městské části, kde postupně nacházela podporu pro svou obětavou práci.

Paní Frýdlová vždy projevovovala značný organizační um, který nejprve uplatnila v pořádání tematických procházek po Praze a výletů do okolí hlavního města. A protože po čtyřiceti le-

tech izolovanosti naší země byl velký „hlad“ po zájezdech do ciziny, brzy se rozhodla přidat do nabídky i rekreační zahraniční pobyty. Oslovovala cestovní kanceláře a domlouvala s nimi pořádání zájezdů „na míru“, které byly dostupné za přijatelnou cenu a jejichž program byl upraven dle požadavků seniorů. Z hlediska dopravy, ubytování i stravování to byly nesmírně skromné výlety, ale cesta byla doslova nabitá vším důležitým, co bylo možné v dané zemi vidět. Senioři si tehdy velice považovali možnost, které jim místní Svaz důchodců nabízel, neboť díky tomu mohli poznat Paříž, Londýn, Švýcarsko, Itálii, Maroko, Egypt a další destinace.

Vzhledem k náročnosti příprav podobných zájezdů a velkému zájmu o ně založila paní Frýdlová v roce 1996 v rámci svazu rekreační komisi, která v trochu jiné podobě existuje dodnes. Až do svých devadesáti let se ale na aktivitách cestovatelské sekce podílela, ještě po úrazu pořádala pro seniory zájezdy do lázní. I přes velkou vytíženost v této oblasti se vždy nadšeně účastnila i dalšího dění ve Svazu důchodců v Praze 10. Například perfektně zvládla práci s počítačem, který jí byl velkým kamarádem zvláště v době, kdy se už nemohla zapojovat fyzicky.

V naší městské části by se našly tisíce seniorů, kteří díky nadšení paní Frýdlové získali nespočet nezapomenutelných zážitků. Za to jsme jí nesmírně vděční a posíláme jí velké poděkování a vřelou vzpomínku.

— Václava Druhanová, Senioři ČR, Praha 10

DOBROVOLNÍCI UKLÍZELI DESÍTKU

Naše městská část již tradičně podpořila celostátní iniciativu zaměřenou na dobrovolnický úklid veřejných prostranství. Pod hlavičkou „Uklidme Prahu 10“ se konalo hned několik akcí, do nichž se zapojily desítky účastníků. Celkově se jim podařilo odklidit přibližně 1,8 tuny odpadu, což už je znatelná úleva pro zdejší životní prostředí. Za větší čistotu na Desítce děkujeme místním obyvatelům i organizacím, které motivovaly své zaměstnance a spolupracovníky.

ZAMĚSTNANCI SPOLEČNOSTI SKANSKA
UKLÍZELI V HELDOVĚ ULICI

Většina lokálních úklidů proběhla v rámci hlavního termínu o víkendů 18. a 19. září, někteří dobrovolníci se ale přidali později. Například zaměstnanci společnosti Skanska si brigádu naplánovali na 7. října, kdy uklízeli v bezprostředním okolí Heldovy ulice v Malešicích. „Nečistoty zmizely také při tradičním úklidu v Bohdaleckém lese, v okolí Botiče ve Vršovicích nebo v lesíku poblíž Hamerského rybníka, kde se do čištění veřejného prostoru opět zapojili dobrovolníci sdružení organizací Integroční centrum Praha. Celkem víme o šedesáti občanech, kteří dobrovolně uklízeli. Opravdu moc si jejich aktivity vážíme,“ říká místostarostka pro životní prostředí Jana Komrsková, která se zapojila do úklidu ploch, kde v příštích letech vznikne strašnická Drážní promenáda.

Radnice nabízí i průběžnou podporu pro ty, kteří chtějí přispět k čistotě okolí svého bydliště. Vítejte každého, kdo se rozhodne vysbírat nečistoty na veřejných plochách. Ne všechny pozemky jsou v přímé správě Prahy 10, a proto je mnohdy jednodušší a rychlejší cesta, jak zlepšit vzhled místa, iniciativní úklid, než si dopisovat s vlastníkem pozemku. Pro dobrovolnické úklidy máme stabilně připravené pytle či rukavice, pro větší množství odpadu je možné se na městskou část obrátit s žádostí o zajištění či zprostředkování odvozu. Dotazy a připomínky je možné směřovat na e-mailový kontakt bezodpadu@praha10.cz.

DOSTUPNĚJŠÍ TŘÍDĚNÍ OLEJŮ

Na území celé Prahy se v říjnu významně navýšila možnost sběru rostlinných olejů. Pokud vám v domácnosti tento druh odpadu vzniká, můžete ho snadněji odnést do speciálních nádob, které jsou nyní na stanovištích tříděného odpadu mnohem dostupnější.

Služba byla prozatím dostupná jen v městských částech, které ji samy iniciativně zajišťovaly. Patří k nim i Praha 10, kde bylo prvních deset nádob po domluvě radnice se společností Černohlávek group umístěno v září 2019. Během dvou let se podařilo sesbírat necelých 5 000 litrů olejů, které byly po vyčištění recyklovány. Nyní se tedy počet nádob výrazně zvýšil. Praha 10 využila nabídku magistrátu a vytipovala dalších 32 míst pro umístění sběrných nádob. Ty byly v minulém měsíci navezeny a již slouží ke shromažďování plastových láhví s olejem. Jejich sběr zajišťuje společnost Viking group na základě smlouvy uzavřené s hlavním městem Prahou. Sběrnou nádobu poznáte podle fialového víka s kruhovým vhozem a především podle nalepeného popisku.

Jak na třídění olejů?

- Zjistěte si dostupnost nádoby v okolí svého bydliště – buď na webových stránkách radnice www.praha10.cz v sekci „Životní prostředí“, záložka „Odpady a tříděný sběr“, nebo dotazem na e-mailové adrese bezodpadu@praha10.cz.
- Třídít lze jakékoliv potravinářské oleje, pevné tuky, olej ze smažení a z nakládaných potravin.
- Zchladlý olej slijte doma do jakékoliv PET láhve, kterou nejlépe celou postupně zaplňte a pevně uzavřete. Láhev s olejem vložte do příslušné sběrné nádoby. Nepoužívejte skleněné láhve.
- Nádobky s olejem nikdy nenechávejte vedle sběrné nádoby.
- Do sběrných nádob nevkládejte technické oleje a mazadla.
- Máte-li olej ve větším množství nebo je v obalu, který nelze do sběrné nádoby vložit, předejte jej v jakémkoliv sběrném dvoře nebo při pravidelném sběru nebezpečných odpadů.
- Proč oleje třídít a co se s nimi děje po svozu ze sběrných nádob? Dozvíte se na stránce www.tridimolej.cz.
- Dotazy ke sběru olejů či náměty k umístění dalších sběrných nádob pošlete na e-mailovou adresu bezodpadu@praha10.cz.

POMOZTE KAŠTANŮM!

Určitě už jste někdy slyšeli, že „kaštanům“, jak běžně označujeme strom jírovec

maďal, často škodí klíněnka. Ale pátrali jste někdy po tom, co nebo kdo to vlastně je? Klíněnka jírovcová je hmyz, konkrétně drobný, okrově hnědý motýlek, který s rozpjatými křídly dosahuje délky asi 7 mm. Do střední a západní Evropy se dostal z Makedonie a u nás se poprvé objevil v roce 1993 na jižní Moravě. Samička klíněnky klade na spodní stranu listu vajíčka, z nichž se líhnou larvy, které napadají strukturu listu a vykosávají jeho vnitřní pletiva. Oslabený strom je potom náchylnější k různým chorobám, které mu mohou způsobit úhyn.

A jak na klíněnku? Šetrným a jednoduchým způsobem boje proti škůdci je sběr spadaneho listí. Musí se však provádět velice důsledně na celé ploše a včas. Klíněnka totiž přezimuje ve spadaném listí, z něhož může vlivem tlení vypadnout a přežít do jara na zemi. Papírové pytle, do nichž můžete sbírat spadané listí z jírovce, vám ráda poskytne městská část Praha 10 (kontakt níže). Po naplnění je stačí ponechat vedle sběrných nádob na směsný odpad (černé popelnice), a to nejlépe v termínu pravidelného svozu odpadu, aby se předešlo riziku roznášení listí po okolí. Při použití vlastních pytlů nám dejte vědět, abychom mohli svozovou společnost informovat o jejich přistavení. Kontakt: ÚMČ Praha 10, Odbor životního prostředí, budova C, kancelář č. 425, tel. 267 093 365 nebo 736 499 364 (i SMS), e-mail bezodpadu@praha10.cz.

KDYŽ ŠEDIVKA PROKOUKNE

Začalo to kapkou naděje, že po dlouhých porodních bolestech, které provázely uvedení Mateřské školy Nad Vodovodem do provozu, přijde čas i na vodopád radostných zážitků.

Ve studánce nápadů dlouhou dobu dřímala pod kamenem kapka inspirace. Potřebovali jsme ji najít, protože nás strašila jedna dlouhatánská betonová šedivá zeď lemující dlouhou cestu do školky.

A našli jsme ji. Potkali jsme se s akademickou malířkou Táňou Svatošovou (www.tanart.cz), společně si prohlédli Šedivku Nepřivítivou a dohodli se, jak ji proměnit v Krasavici Úžasnou. Téma výtvarného zpracování se nabízelo samo

– když školka Nad Vodovodem, tak voda, potok, řeka, moře, loď, ryby, piráti a námořníci.

Dali jsme se zvesela do díla, takže už 20. října jsme slavnostně přestříhli pásku a proběhla vernisáž. Začala kapkou, malíčkou, co vyvřela ze studánky, a malý potůček postupně proměnila na řeku vlévající se do moře. Na něm se rozvážně kolébá koráb a pod jeho hladinou se prohánějí pestrobarevné ryby. Na všechno dohlíží hlídací chobotnice, která ještě nemá jméno, a ze zahrady přilétá Ptákoryba, aby spojila živly Země, Vody a Vzduchu.

Děti, učitelky, paní malířka a ostatní hosté si zároveň prohlédli výstavu fotografií dokumentujících průběh tvoření. Táňa ukázala dětem, co všechno předcházelo tomu, než se na zdi rozskotáčily vodní obludky.

Vše zpečetěno sladko-bublínkovým přípitkem. Tak tohle by vážně šlo, to byl radostný zážitek. Hned je cesta do školky veselejší!

— Martina Drbohlavová, ředitelka školy

KONTEJNERY NA OBJEMNÝ ODPAD

TERMÍNY PŘISTAVENÍ			
katastr	místo	datum	čas
Michle	Na Křivce x Osnická	5. 11.	15.00–19.00
Vršovice	Na Hroudě x U Hráze (okraj parku)	6. 11.	8.00–12.00
Vršovice	Litevská x Bajkalská	6. 11.	10.00–14.00
Strašnice	Nad Primaskou x Nad Olšinami	9. 11.	15.00–19.00
Záběhllice	Sněženková x Jiříčkově	10. 11.	14.00–18.00
Strašnice	Saratovská x Kralická	11. 11.	15.00–19.00
Malešice	Nad Úžlabinou (naproti č. o. 32)	12. 11.	15.00–19.00
Vršovice	K Botiči x Ukrajinská	13. 11.	8.00–12.00
Malešice	Káraná x Bydžovského	13. 11.	10.00–14.00
Záběhllice	Práčská x Topolová	16. 11.	15.00–19.00
Strašnice	Limuzská x V Úžlabině	18. 11.	15.00–19.00
Strašnice	U Kombinátu (v ohybu ulice)	19. 11.	15.00–19.00
Strašnice	Dětská (v ohybu ulice)	20. 11.	8.00–12.00
Malešice	Na Universitním statku	20. 11.	10.00–14.00

PLACENÁ ŘÁDKOVÁ INZERCE

OPRAVA ŽALUZÍ – VÝMĚNA VODICÍCH LANEK – NOVÉ ŽALUZIE – SEŘÍZENÍ PLASTOVÝCH OKEN A BALKONOVÝCH DVEŘÍ – ANTISMOGOVÉ SÍTĚ – SÍTĚ PROTI HMYZU. PAVEL.JANCI@EMAIL.CZ, TEL.: 733 720 950
P10/11/21/OKP/1735

HLEDÁME KOLEGY PRO MONTÁŽE ŽALUZÍ, ROLET A SÍTĚ PROTI HMYZU. VOLNÁ PRACOVNÍ DOBA, ODMĚNA DLE POČTU ZAKÁZEK, ROZSAH PRÁCE DOHODOU. VHDNÉ I JAKO PŘÍVÝDĚLEK. JEDNODUCHÉ MONTÁŽE, ZAPRACUJEME. KONTAKT PÍSEMNĚ NA GATO@GATO.CZ, TEL.: 777 038 000
P10/11/21/OKP/1736

ŠÍCÍ STROJE – OPRAVY A PRODEJ. OPRAVY VŠECH ZNAČEK ŠÍCÍCH STROJŮ A OVERLOCKŮ, PRODEJ ŠÍCÍCH STROJŮ A PŘÍSLUŠENSTVÍ. AUTORIZOVANÝ SERVIS ŠÍCÍCH STROJŮ, KLAPKOVA 517/74, 182 00 PRAHA 8, TEL.: 272 773 079, E-MAIL: INFO@SINGERSERVIS.CZ, WWW.SINGERSERVIS.CZ
P10/11/21/OKP/1286

ZEDNICTVÍ/MALÍŘSTVÍ – KOMPLETNÍ REKONSTRUKCE BYTŮ, DOMŮ, NEBYTOVÝCH PROSTORŮ. VEŠKERÉ ZEDNICKÉ, MALÍŘSKÉ, OBKLADAČSKÉ, PODLAHÁŘSKÉ A BOURACÍ PRÁCE; ODVOZ SUTI ZAJIŠTĚN. TEL.: 606 125 116
P10/11/21/OKP/0337

TRÁPÍ VÁS POČÍTAČ? POČÍTEJTE S NÁMI! PROVÁDÍME ČIŠTĚNÍ, ZRYCHLENÍ, INSTALACE, OPRAVY, KONZULTACE, OBNOVU DAT I VÝKUP ZAŘÍZENÍ. VOLEJTE 731 732 737. TĚŠÍME SE NA VÁS. VÁŠ ITCAN.
P10/11/21/OKP/1149

ŘÁDKOVÁ INZERCE ZDARMA

ADISEK
Obchůdek a sekáček. Největší výběr dětského ošacení, obuvi a hraček. Dále nabízíme bižuterii, dárky, papírnictví, knížky a spoustu dalších věcí včetně dámského ošacení. Najdete u nás i bazarový sortiment. Hyacintová 3287/5, www.ususil.cz, 775 030 986

KREJČOVÁ V PRAZE
Opravy a úpravy oděvů, zakázkové krejčovství. Otevřeno ÚT, ST, ČT 9.00–17.00 hod. Schůzky lze telefonicky dohodnout i v jiné dny. Ostružinová 2181/24, www.krejcovavpraze.cz, 733 612 090

TYDLE NUDLE
Ochutnejte čerstvé japonské nudle rámen a udon vyráběné v naší vršovické dílně podle originálních japonských receptur a tradičními postupy. Objednávky přes web, osobní odběr v provozovně. Krymská 1, www.tydenudle.cz, 603 446 722

RISTORANTE DA ENRICO
Nová italská restaurace v srdci Malešic. Každý den připravujeme jídla ze stálého menu, čerstvé ryby a Pinsa Romana. Nově i denní menu. Toto je místo italské autenticity v Praze. Těšíme se na vás, team daEnrico. Nad Úžlabinou 7, info@daenrico.cz, 774 858 850

DOMOV PRO SENIORY ZAHRADNÍ MĚSTO
Přijmeme sestru. Práce vhodná pro absolventy, rodiče, důchodce, na úvazek nebo DPČ. Platové podmínky dle platných předpisů + osobní ohodnocení, odměny, penzijní, dotované stravování, 6 týdnů dovolené. Sněženková 2973/8, www.dszm.cz, jarolimkova@dszm.cz, 777 459 195

PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÁ PORADNA
PPP Středočeského kraje pro Prahu-východ přijme speciálního pedagoga na plný úvazek. Nabízíme zajímavou odbornou práci, platové zařazení v tabulce pedagogických pracovníků, zácvik zkušenými kolegy, možnost odborného růstu, osm týdnů dovolené, dny studijního volna. Sportovní 846/22, travnickova@pppsk.cz, 739 673 187, 281 867 331

FLORBALOVÁ DESÍTKA

SPORTOVNÍ DEN PRO DĚTI A MLÁDEŽ
PONĚLÍ 22. 11. 2021
FBŠ BOHEMIANS VS. BLACK ANGELS

HARMONOGRAM AKCE:
10:00 - TURNAJ ZAKLADNÍCH ŠKOL
15:00 - FLORBAL PRO VEŘEJNOST
19:00 - UTKÁNÍ LIVESPORT SUPERLIGY
SPORTOVNÍ HALA SLAVIA - VLADIVOSTOKA 18, PRAHA 10

Městská část Praha 10

SPREZ, FLORBAL, SPORT

ČESTMÍR BÖHM (1893–1966)

ČESTMÍR BÖHM SE SYNEM A VNUKEM

Tento měsíc si připomínáme výročí úmrtí proslulého malešického zahradníka, který zejména v období první republiky úspěšně rozvíjel rodinnou tradici. Na konci 19. století ji založil jeho otec Jan Nepomuk, poté co zakoupil ve Vršovicích pozemky nad Waldesovou továrnou, a vybudoval zde rozlehlé zahradnictví s významnou produkcí cibulovin. Ve zdejší usedlosti se mu narodil nejprve syn Jan, který se později proslavil jako šlechtitel růží v jihočeské Blatné. Mladší syn Čestmír se také vyučil u svého otce, ale jeho srdce si získala především horská květena. Zkoumal ji na přirozených stanovištích ve slovenských Karpatech a jako voják během první světové války také v rakouských Alpách. Po několikaleté praxi začal v roce 1925 rozvíjet úzce specializovaný zahradnický provoz v Malešicích, až se stal prvním českým velkopěstitelem **(dokončení v tajence)**.

Více než hektarové zahradnictví se nacházelo na místě dnešních panelových domů na rohu ulice Nad Vodovodem

a Hostýnské. Jeho majitel tady každoročně pořádal výstavy cibulovin, hlíznatých rostlin, listnáčů i jehličnanů, při nichž představoval svoje vlastní nové výpěstky. Angažoval se v různých zahradnických organizacích a publikoval tematické články v denících i v odborných časopisech. Böhmova zahrada, kterou si za první republiky oblíbil i blízký soused Karel Čapek, byla po komunistickém převratu znárodněna a na začátku 60. let byla zlikvidována kvůli výstavbě sídliště. Dávnou historii tady připomíná už pouze jinan dvoulaťový, který byl letos zařazen mezi významné stromy.

Správné znění tajenky nám zašlete na e-mailovou adresu redakce@praha10.cz, nebo poštou (kontakt v tiráži) do 20. listopadu 2021. Nezapomeňte uvést svou adresu či jiný kontakt. Tři vylosovaní výherci od nás obdrží knihu. Tajenka z minulého čísla zní „pořádá memoriál Marie Krůbové“. Knihu za správnou odpověď od nás dostanou: Miluše Tyrnová, Strašnice; Klára Bachová, Malešice a Jindra Černochovej, Praha 3.

POMŮCKA: ANAS, AYR, BOHDANĚC, JÁR, MANIA, TRACHTY	AUTOR ČESKÉ MŠE VÁNOČNÍ	SYMBOL ŠTĚSTÍ	1. DÍL TAJENKY		HOSTINY (ZAST.)	ŘECKÁ BOHYNĚ ŠILENSTVÍ		POŠTOVNÍ SMĚROVACÍ ČÍSLO (ZKR.)	ZNÁMKOVÝ PŘETISK	SLOVENSKÝ POMĚR		2. DÍL TAJENKY	DOMÁCKÝ OLGA	ZASYČENÍ (BÁSNIČKY)
SPZ RIMAVSKÉ SOBOTY				INIC, MODELKY MAXOVÉ			HUDEBNÍ ŽÁNŘ				VOLÁNÍ O POMOC FRAN- COUZSKY DESET			
CHOBOT- NATEC				HEYERDAH- LOVO PLAVIDLO DIVADELNÍ HRA			HOSPO- DÁŘSKÉ BUDOVOY KÓD ESTONSKA							
OBEC V OKRESE KUTNÁ HORA									ARMÉNSKÉ MĚSTO JMÉNO PSA NA STARÉM BĚLIDLE					
BEZVLÁDÍ								USKUPENÍ SLOV TVOŘÍCÍ VÝPOVĚD VÝZVY					ANGL. SYN	ŘÍKÁ SE
	POUZE (NÁREČNÉ)	ZVUK STŘELBY ČLEN ŘÁDU BRATŘÍ KAZATELŮ					SKOTSKÝ PŘÍSTAV ÚČASTNÍK SVATBY				POSKYTO- VATEL INTERNETU ÚPRAVA VLASŮ			
OTOKY						KÓD LETIŠTĚ SAN PEDRO ZÁKONÍK PRÁCE (ZKR.)			AMORTI- ZACE GEN (ZAST.)					
DOLNÍ KONČETINA					PŘEHNANÝ OZNAČENÍ MOUKY DVOU- NULKÝ									
ETIOPSKÁ ŘEKA				OŽEH INIC. FILM. PRODU- CENTA KOPECKÉHO					24 HODIN ČESKÁ TELEVIZE (ZKR.)				DROBNÁ ÁRIE	ŽLÁBEK (ŘÍDCE)
ŘÍMSKY 1001			SLOVENSKÝ CO ČÁST VARŠAVY			BIDLO ANGL. NEHTY			MÍSTO K USTÁJENÍ SLEPIČÍ SLABIKA					
	DRUH HNOJIVA ODPLATA				ZÁPOR VZOREC NITRIDU BORU			TENISOVÝ KLUB (ZKR.) EINSTEI- NOVY INICIÁLY			BOJOVÝ POKŘÍK PŮVAB (KNIŽNĚ)			
RUSKÁ VESMÍRNÁ STANICE				STRAŠ- PYTEL SEVERSKÉ ZVÍŘE					DOTAZ PŘI SÁZCE JEDNA Z KATEDER ZČU			EVROPAN ZEMĚDĚL- SKÉ RUČNÍ NÁŘADÍ		
3. DÍL TAJENKY										JMÉNO DETEKTIVA VENTURY DOPOLEDNE (ANGL. ZKR.)				OZNAČENÍ LETADEL SYRIE
KULEČNÍ- KOVÁ HŮL						POPĚVEK		VELKÉ MORSKÉ ŽELVY						
KACHNA (ZOOLO- GICKY)					MPZ SENEGALU			NÁZEV HLÁSKY M			POTOM			

Lepší vzduch pro Prahu

Díky tepnám pražské teplárenské soustavy má město teplo a může volně dýchat

www.praha-cista.cz

Pražská
teplárenská